

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Klimatu i Środowiska</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Małgorzata Golińska, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, Główny Konserwator Przyrody</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Wojciech Augustowski, Naczelnik wydziału Departament Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej wojciech.augustowski@klimat.gov.pl tel.: (+48 22) 36 92 414</p>	<p>Data sporządzenia 01.12.2023 r.</p> <p>Źródło: <u>Realizacja kamieni milowych KPO:</u> 1) B5G w ramach reformy B1.1 – realizowany przez MKiŚ 2) B24L w ramach reformy B3.4 – realizowany przez MFiPR</p> <p><u>Inicjatywa własna:</u> 1) inicjatywa MKiŚ pn. <i>Miasto z Klimatem</i>, 2) projekt wpisujący się w realizację założeń Polskiego Ładu <i>Koniec z betonem w centrach miast</i></p> <p>Nr w wykazie prac</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Zmiany w budżetach obywatelskich miast

Podczas warsztatów miejskich, zorganizowanych w roku 2020 w ramach inicjatywy „*Miasto z Klimatem*” uczestnicy zgłosili problem m.in. zbyt małego zaangażowania społeczności lokalnych w kwestie dotyczące ochrony środowiska miejskiego, w szczególności w kontekście stanu zieleni w przestrzeni miejskiej. Wskazywano także na problem niewystarczających środków finansowych w budżetach miast na realizację projektów związanych ze zwiększaniem udziału terenów zieleni w mieście, rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury (BZI) czy różnorodności biologicznej. Zwrócono także uwagę na kluczowe znaczenie miejskich budżetów obywatelskich (BO) w kontekście środowiskowym – budżet partycypacyjny jest specyficzną metodą służącą zaangażowaniu ludzi do współtworzenia budżetu związanego z obszarem, który dotyczy ich bezpośrednio.

W świetle danych zebranych na potrzeby „Barometru budżetu obywatelskiego”¹⁾ w co piątym zwycięskim projekcie w miastach na prawach powiatu pojawiły się działania związane z pielęgnacją i uzupełnieniem zieleni w mieście. Dodatkowo w 2020 roku w miastach na prawach powiatu:

- 28% projektów wybranych w głosowaniu dotyczyło terenów zieleni, do których zaliczyliśmy „obszary, na których króluje zieleń urządzana i nie (parki, lasy, działki), ale także tereny niezabudowane, które ludzie chcą przeznaczyć pod różnego rodzaju siłownie pod chmurką, place zabaw itp.”;
- na zadania obejmujące tereny zieleni zdefiniowane jak powyżej przeznaczono blisko 34% szacunkowej kwoty przeznaczonej na realizację wszystkich zwycięskich projektów.

Powyższe odsetki byłyby jeszcze wyższe, gdyby wziąć pod uwagę także inne obszary, które definiuje się jako „tereny zieleni” zgodnie z art. 5 pkt 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.) (czyli np. cmentarze, bulwary czy zieleń towarzysząca drogom, placom itp.).

Duże znaczenie lokalnych terenów zielonych potwierdzają wyniki badania świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski pn.: „Zazielenienie obszarów lokalnych”²⁾ zrealizowanego na zlecenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska (MKiŚ) w 2020 r.:

- 97% respondentów deklaruje posiadanie terenów zielonych w okolicy zamieszkania jako ważne,
- 9 na 10 osób w ciągu ostatnich 12 miesięcy co najmniej dwa razy w ciągu miesiąca odwiedziło tereny zielone w okolicy zamieszkania,
- aż 75% osób jest gotowych zaangażować się w tworzenie i dbanie o istniejące tereny zielone w najbliższej okolicy, przy czym tylko jedna czwarta badanych (35%) jest zdecydowanie gotowa na podjęcie działań. Wśród najczęstszych powodów braku całkowitego zdecydowania się na podjęcie działań badani wymieniali: „brak czasu” (44%), „to raczej zadanie miasta” (17%), „nie wiem, gdzie się zgłosić” (12%) oraz „nie mam doświadczenia” (11%).

Jak wynika z *Raportu o stanie polskich miast. Środowisko i adaptacja do zmian klimatu*³⁾, opracowanego przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów, zwany dalej „IRMIR”, w ramach budżetów obywatelskich zgłaszane są projekty z różnymi dziedzinami o różnym zakresie tematycznym. Jedną z kluczowych dziedzin jest szeroko pojmowana ochrona środowiska.

¹⁾ <http://obserwatorium.miasta.pl/wp-content/uploads/2021/06/Barometr-bud%C5%BCetu-obywatelskiego-Martela-Bubak-Janik-opm-irmir-2020.pdf>

²⁾ <https://www.gov.pl/web/klimat/badania-swiadomosci-ekologicznej>

³⁾ <https://obserwatorium.miasta.pl/raport-o-stanie-polskich-miast-srodowisko-i-adaptacja-do-zmian-klimatu/>

Analiza BO za lata 2013–2017 wykazała, że ich zakres tematyczny dotyczy m.in. BZI, ochrony zwierząt, gospodarki odpadami komunalnymi oraz infrastruktury rowerowej. Można stwierdzić stale wysoki udział projektów środowiskowych zgłaszanych, jak również realizowanych. Świadczy to o istotnym zaangażowaniu społeczności lokalnych w działania na rzecz poprawy jakości środowiska i życia w mieście. Analiza wykazała duży udział w budżetach obywatelskich zadań z zakresu „zazieleniania miast”. Relatywnie niewiele projektów BO przeznaczonych do realizacji rozwijało w miastach błękitną infrastrukturę. Realizacja projektów w zakresie inwestycji BZI zwiększy odporność miast na zmiany klimatu, dlatego jest zasadne obligatoryjne uwzględnienie w budżetach obywatelskich projektów w zakresie realizacji błękitno-zielonej infrastruktury.

2. Uwzględnienie kwestii adaptacji do zmian klimatu (w tym zielonej transformacji) w polityce rozwoju gminy, samorządzie województwa oraz kraju

Działania z zakresu adaptacji do zmian klimatu powinny być podejmowane zarówno na poziomie gminnym, jak i w większym zakresie na poziomie regionalnym i krajowym:

- a) aktualnie realizowane działania w zakresie np. wojewódzkich programów ochrony środowiska, o których mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), zwanej dalej „uPoś”, są niewystarczające. W związku z rolą samorządu województwa, m.in. w zakresie programowania i wdrażania środków unijnych, jest konieczne uwzględnianie aspektu adaptacji do zmian klimatu w polityce rozwoju województwa, w celu tworzenia warunków dla prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych, zmniejszających podatność na zmiany klimatu;
- b) zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259, z późn. zm.) przy opracowaniu strategii rozwoju gminy, województwa, ponadlokalnego, kraju podmiot opracowujący przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, natomiast nie ma obowiązku uwzględnienia sytuacji klimatyczno-środowiskowej.

Zasadne jest więc zapewnienie w przepisach prawa elementu składowego polityki rozwoju gminy, województwa, kraju, który doprowadzi do wzmocnienia roli działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu i tych podejmowanych na rzecz zielonej transformacji.

2a. Wprowadzenie rozwiązań prawnych oraz organizacyjno-instytucjonalnych mających na celu przyspieszenie procesu zielonej transformacji miast w Polsce (kamień milowy KPO B24L)

Miasta są obszarem szczególnie wrażliwym, w którym koncentrują się najpilniejsze współcześnie wyzwania, począwszy od niedoboru wody i złej jakości powietrza, po zapewnienie zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego, który będzie uwzględniał również wyzwania klimatyczne. Rozwój miast zwiększa presję na środowisko i zdrowie. Każde miasto mierzy się ze specyficznymi dla swojej lokalizacji, struktury i uwarunkowań zagrożeniami środowiskowymi i klimatycznymi. Polska jest pod tym względem bardzo zróżnicowana.

Miasta w Polsce charakteryzują się też dużym zróżnicowaniem pod względem udziału i dostępności do terenów zieleni, szczególnie na obszarach zamieszkałych. Światowa Organizacja Zdrowia w swoich raportach cyklicznie pokazuje związki między jakością zazielenionych przestrzeni publicznych, a stanem zdrowia mieszkańców miast. Obecnie ludność polskich miast ocenia się na około 23 mln osób, co stanowi ponad 60% populacji kraju – skala problemu jest więc olbrzymia.

Odpowiedzią na te problemy będzie stworzenie takich możliwości dla miast, które będą wspierać podejmowane działania na rzecz kompleksowej zielonej transformacji miast. Zielona transformacja to kompleksowy zestaw działań mający na celu znaczącą redukcję negatywnego oddziaływania ludzi na środowisko przyrodnicze, tworzący przestrzenie miejskie przyjazne człowiekowi.

Warto podkreślić, że zmiany te przyczynią się do wypełnienia kamienia milowego B24L pn. Wejście w życie ustawy o zrównoważonym rozwoju obszarów miejskich służącej wyznaczeniu celów, kierunków, zasad realizacji oraz mechanizmów koordynacji zielonej transformacji miast, realizowanego w ramach reformy B.3.4. pn. Ramowe warunki dla inwestycji w zieloną transformację na obszarach miejskich w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Za realizację reformy i kamienia milowego odpowiedzialne jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

3. Miejskie plany adaptacji do zmian klimatu (MPA)

Miasta są terenami szczególnie wrażliwymi na zmiany klimatu, w których koncentrują się najpilniejsze współczesne wyzwania. Obecnie ludność polskich miast ocenia się na około 23,3 mln osób, co stanowi ponad 60% populacji kraju⁴⁾ – skala problemu jest więc olbrzymia. Wysoki poziom urbanizacji oraz wysoki poziom uszczelnienia gruntów oznacza, że zmiany klimatu będą miały wpływ na dynamikę rozwoju miast, a tym samym na jakość życia ich mieszkańców. Dlatego też zwiększenie zdolności adaptacyjnych do negatywnych skutków zmian klimatu oraz wspieranie odporności na jego zmiany, z jednoczesnym oddziaływaniem celem ich zapobiegania, jest jednym z elementów polityki środowiskowej państwa. Jednakże kwestie adaptacji do zmian klimatu, planowanie działań adaptacyjnych, nie są w wystarczającym stopniu uwzględniane w dokumentach strategicznych przygotowywanych przez miasta. Miejskie plany powinny

⁴⁾ <http://44mpa.pl/miejskie-plany-adaptacji/>

obejmować środki służące tworzeniu różnorodnych biologicznie i dostępnych lasów miejskich, parków i ogrodów, miejskich gospodarstw rolnych, zielonych dachów i ścian, ulic obsadzonych drzewami, łąk miejskich oraz żywopłotów miejskich. Realizacja takich planów powinna przyczynić się również do poprawy połączeń między terenami zielonymi, wyeliminowania stosowania pestycydów i ograniczenia nadmiernego koszenia zielonych przestrzeni miejskich, a także wyeliminowania stosowania innych praktyk szkodliwych dla różnorodności biologicznej.

Wyniki „Analizy miejskich planów adaptacji do zmian klimatu” zrealizowanej przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ) wskazują, że kontynuowanie działań w zakresie błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności z punktu widzenia wdrażania MPA jest dla miast priorytetowe, a niektóre z miast widzą także potrzebę aktualizacji MPA, tak aby w tym dokumencie położyć jeszcze większy nacisk na rozwiązania BZI. W miastach, w których MPA analizowano i z których przedstawicielami przeprowadzono wywiady, najwyższy priorytet został nadany działaniom z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury oraz gospodarowania wodami opadowymi.

Kwestie związane z adaptacją do zmian klimatu ujęte zostały także w założeniach Polskiego Ładu, który przewiduje wdrożenie nowych narzędzi zwalczania wysp ciepła w miastach, realizowane w ramach projektu „Miasto z klimatem”. Proponowane narzędzia mają służyć likwidacji betonu i asfaltu w centrach miast oraz nasadzeniu drzew, krzewów oraz tworzeniu mikroparków, zielonych ścian i dachów.

4. Planowanie przestrzenne

Praktyka planowania przestrzennego w Polsce wskazuje, że ryzyko klimatyczne, w tym aspekty związane z adaptacją do zmian klimatu, nie są w wystarczającym stopniu brane pod uwagę w procesie planowania przestrzennego, w szczególności na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) oraz nowowprowadzonych planów ogólnych gmin. W ogólnym ujęciu, ryzyko klimatyczne oznacza iloczyn prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia (klimatycznego) oraz jego skutków (dotkliwości). W rozumieniu dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim (Dz. Urz. UE L 288 z 06.11.2007, str. 27) ryzyko powodziowe oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

Tymczasem adaptacja do zmian klimatu ma bardzo istotny wymiar przestrzenny, zaś analizy ryzyka klimatycznego prowadzone na wczesnym etapie planowania przestrzennego, dotyczące uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych, pozwolą na zastosowanie rozwiązań z zakresu adaptacji do zmian klimatu, w tym BZI, w jak najszerszym stopniu oraz na skuteczne uniknięcie możliwych negatywnych konsekwencji zmian klimatu. Etap planowania przestrzennego pozwala na rozpatrywanie różnych wariantów lokalizacyjnych infrastruktury i przedsięwzięć w zależności od różnych uwarunkowań, zaś uwarunkowania związane z adaptacją do zmian klimatu powinny być brane, w tym procesie, pod uwagę jako jedne z najważniejszych. Należy przy tym wskazać, że w Polsce powstają kolejne miejskie plany adaptacji do zmian klimatu. W przyszłości będzie powstawać coraz więcej tych dokumentów z uwagi na planowane wsparcie z funduszy Unii Europejskiej (UE) na ich opracowanie.

Zgodnie z wynikami „Analizy miejskich planów adaptacji do zmian klimatu”, zrealizowanej przez IOŚ, miasta dostrzegają potrzebę włączenia adaptacji do zmian klimatu w politykę rozwoju miasta i podejmowanie decyzji (mainstreaming). Odbywa się to m.in. przez dostosowanie dokumentów strategicznych i planistycznych, które są wyrazem polityki miejskiej, do nowych uwarunkowań klimatycznych i potrzeb adaptacji do zmian klimatu.

5. Ocena oddziaływania na środowisko

Praktyka wykonywania ocen oddziaływania na środowisko (oos) w Polsce wskazuje, że przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), zwanej dalej „Uoos”, w zakresie analiz dotyczących ryzyka klimatycznego przedsięwzięć – zwłaszcza w odniesieniu do adaptacji do zmian klimatu – mogą być potencjalnie interpretowane niedostatecznie jednoznacznie, w związku z tym konieczne staje się doprecyzowanie ww. przepisów w celu osiągnięcia jeszcze większej jednoznaczności, uwzględniając przy tym fakt, że co do zasady aktualne polskie przepisy pozostają w zgodności z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającą dyrektywę 2011/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. Urz. UE L 124 z 25.04.2014, str. 1, z późn. zm.), zwaną dalej „dyrektywą oos” w przedmiotowym zakresie. Posiadane przez MKiŚ dane oraz wnioski na temat uwzględniania przez inwestorów kwestii klimatycznych w procesie oos pochodzą z następujących źródeł:

– doświadczenia MKiŚ w pracach Grupy Roboczej Sieci Partnerstwo „Środowisko dla Rozwoju” (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Partnerstwo działa w ramach Sieci ENEA MA UE) - przedstawiciel MKiŚ jest wiceprzewodniczącym grupy, zaś jej członkami są regionalne dyrekcje ochrony środowiska oraz urzędy marszałkowskie,

– wniosków z kontroli systemowej przeprowadzonej przez MKiŚ w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) od 29 listopada do 9 grudnia 2016 r. w zakresie dotyczącym weryfikacji przez NFOŚiGW dokumentacji aplikacyjnej na poziomie oceny merytorycznej II stopnia dla projektów działania 2.3. Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020,

– wniosków z Raportu końcowego dla analizy pn.: „Uwzględnianie w projektach realizowanych w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 aspektów adaptacji do zmian klimatu, łagodzenia zmian klimatu i zwiększania odporności inwestycji na skutki tych zmian i zagrożenia klęskami żywiołowymi lub katastrofami naturalnymi” (Fundeko, 2019).

6. Uwzględnienie wybranych przepisów z projektu ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy (UD101)

W Polsce na przestrzeni ostatniej dekady, tj. lat 2010-2019, susze występowały dwukrotnie częściej niż w ubiegłych dekadach. Kolejnym zidentyfikowanym zagrożeniem, które stanowi większość problemów wodnych Polski, są pojawiające się (w szczególności w 2020 r.) występujące naprzemiennie zjawiska suszy i powodzi – deficyt opadów w okresie zimowym i lokalne podtopienia czy powodzie spowodowane przez nawalne deszcze, jak również okresowe występowanie niżówek pojawiające się na rzekach już w kilka tygodni po przejściu fali wezbraniowej.

Aktualne wyniki analiz zmian klimatu wskazują, że w Polsce nastąpi intensyfikacja zjawisk ekstremalnych. W wyniku prognozowanego wzrostu temperatury powietrza wzrośnie intensywność parowania, nastąpi także zwiększenie częstotliwości opadów nawalnych. Prognozuje się również wzrost długości i częstości występowania okresów bezopadowych.

W „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” wskazano kierunki działań w kontekście mitygacji zjawiska suszy. Są to głównie działania związane ze zwiększaniem retencji zasobów wodnych, w tym małej retencji, a także inwestycje w zrównoważone systemy gospodarowania wodami opadowymi oraz zwiększanie lesistości kraju. Podobne wnioski wynikają z przyjętej w 2019 r. „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”, w której również podkreśla się konieczność rozwoju małej retencji, w szczególności wykorzystującej rozwiązania oparte na przyrodzie z udziałem BZI, a także ograniczenia zajmowania gruntów i zasklepienia gleby.

Jednym z podstawowych działań zwiększających odporność miast oraz przystosowujących miasta do prognozowanych zmian klimatu w zakresie gospodarki wodnej, będącej z jednej strony sektorem bardzo wrażliwym na zjawisko suszy, a z drugiej docelowym obszarem działań zapobiegających lub niwelujących to zjawisko, jest budowa zrównoważonych systemów gospodarowania wodami opadowymi, w tym przez rozwój błękitno-zielonej infrastruktury. Zadaniem ww. systemów z udziałem rozwiązań opartych na przyrodzie jest zatrzymanie oraz spowolnienie odpływu wód deszczowych, a także ich retencjonowanie i lokalne wykorzystanie, co jest działaniem zapobiegającym i przeciwdziałającym suszy. Dzięki zastosowaniu ww. systemów woda deszczowa pozostaje w zlewni, co zwiększa stan jej lokalnych zasobów oraz może być wykorzystywana do różnych celów w okresach bezopadowych. Ponadto, budowa ww. systemów pozwala na ograniczenie skutków oraz zapobieganie powodziom miejskim, podtopieniom i zalaniom.

Jednym z typów działań mających na celu zachowanie, tworzenie i odtworzenie systemów retencji wód jest realizacja inwestycji, obejmujących budowę zbiorników na wody opadowe lub wody roztopowe. Główną przeszkodą w szybkim powstawaniu tych zbiorników jest długotrwały cykl przygotowania inwestycji, w tym pozyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę. Działania dot. przeciwdziałania suszy należy przede wszystkim rozpocząć od zauważenia tego problemu na etapie planowania i zagospodarowania przestrzeni. Wprowadzenie owych działań do porządku prawnego wiąże się ze zmianą przepisów o charakterze techniczno-budowlanym (ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.). Wdrożenie proponowanych zmian pozwoli na kompleksowe podejście do problemu retencji wód, zarówno w ujęciu regionalnym, jak i lokalnym.

7. Zmiana terminu opracowania aktualizacji programów ochrony powietrza

Przepisy art. 91 ust. 9c uPoś stanowią, że zarząd województwa ma obowiązek opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza w terminie 3 lat od daty wejścia w życie uchwały sejmiku województwa. W związku ze zbyt krótkim terminem na podjęcie realizacji działań naprawczych wynikających z programów ochrony powietrza, zarządy województw zgłaszają problem z wykazaniem osiągniętych efektów rzeczowych i ekologicznych. Koniecznym jest zatem wydłużenie okresu na realizację działań naprawczych określonych w tych w programach, tak aby możliwa była realna ocena efektów rzeczowych i ekologicznych ich podjęcia, i dopiero na podstawie wyników tej oceny, podjęcie decyzji co do zasadności przygotowania aktualizacji programu ochrony powietrza.

8. Brak możliwości wydawania zaświadczeń przez gminę w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” dla gospodarstw rolnych w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego

Przepisy art. 411 ust. 10k pkt 2 uPoś wskazują, że wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, o którym mowa w ust. 10g, ustalana jest na podstawie dochodów osiągniętych w ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia 31 grudnia. W przypadku gospodarstw rolnych, gdzie dochód jest ustalany w oparciu o przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego ogłaszany w Dzienniku Urzędowym

Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego we wrześniu, brak jest możliwości w aktualnym stanie prawnym na wydanie zaświadczenia w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia publikacji.

9. Usprawnienie działania Programu „Stop Smog”

Analizując uwagi zgłaszane przez gminy biorące udział w Programie „Stop Smog”, jak również biorąc pod uwagę robocze kontakty z gminami potencjalnie zainteresowanymi udziałem w Programie, można wyróżnić 3 główne problemy wskazywane przez gminy:

- zbyt niska wysokość dofinansowania na przedsięwzięcia niskoemisyjne, wskazana w ustawie – na poziomie 53 000 zł;
- zwiększenie finansowania przedsięwzięć niskoemisyjnych ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów przy jednoczesnym zmniejszeniu % wkładu własnego gminy;
- zlikwidowanie kryterium majątkowego beneficjenta końcowego i pozostawienie jedynie kryterium dochodowego.

Zmiana powyższych kwestii jest kluczowa dla dalszego rozwoju Programu „Stop Smog” i zwiększenia jego atrakcyjności zarówno dla gmin jak i dla mieszkańców.

10. Zmiany przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2022 r. poz. 673)

Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (dalej KOBiZE), jako jednostka nadzorowana przez ministra właściwego do spraw klimatu, wykonuje prace wynikające m.in. z uPoś oraz ustawy z 17 lipca 2009 roku o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. W celu zapewnienia racjonalizacji ustawowych zadań wykonywanych przez KOBiZE proponuje się zmianę przepisów ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji. Proponowane zmiany w zakresie terminów zadań wykonywanych przez KOBiZE pozwolą usprawnić pracę Ośrodka oraz pozwolą uelastyczyć wykonywanie rozległego zakresu zadań ustawowych realizowanych przez KOBiZE. Pozwoli to na wydłużenie okresu prac nad przygotowaniem dokumentów i raportów. Dodatkowo zaproponowane zmiany stanowią doprecyzowanie przepisów. Ze względu na to, że przepisy ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji przewidują jedynie tryb pełnej aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza, który należy stosować zarówno w przypadku gdy z prognoz wielkości emisji lub inwentaryzacji emisji wynika, że krajowe cele redukcyjne nie są spełnione lub istnieje ryzyko ich nieosiągnięcia, proponuje się doprecyzowanie przepisów tak, żeby w przypadku możliwości nieosiągnięcia celów redukcyjnych – były aktualizowane jedynie strategie i środki dotyczące redukcji emisji zawarte w tym programie.

11. Zmiany w zakresie przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, z późn. zm.)

Wzrost liczby urządzeń na paliwa stałe biomasowe, w tym pelet, pociąga za sobą coroczny wzrost zużycia tych paliw, który jest obserwowany w Polsce od 2014 roku. Z uwagi na prognozowany wzrost krajowego zużycia paliw biomasowych, można się spodziewać zwiększonej liczby przypadków wprowadzania na rynek peletu i brykietu zanieczyszczonego odpadami z tworzyw sztucznych lub wyprodukowanego w dużej mierze z odpadów meblarskich, których spalanie wpływa niekorzystnie zarówno na zdrowie człowieka, jakość powietrza jak i na urządzenie grzewcze. Jakkolwiek stosowanie produktów ubocznych takich, jak np. płyty MDF (dopóki nie zostały poddane obróbce za pomocą substancji zawierających związki chloroorganiczne i metale ciężkie) jest dopuszczone w przypadku klasy B dla peletu oraz klasy B brykietu, niemniej jednak biopaliwa te muszą spełniać szereg wymagań jakościowych. Brak nadzoru nad rynkiem może skutkować wykorzystaniem tego typu surowców na znacznie większą skalę i wprowadzaniem do obrotu peletu i brykietu, których parametry jakościowe będą znacznie odbiegały od minimum wprowadzonego przez normy PN-EN ISO 17225-2 oraz 17225-3. Z przeprowadzonej analizy wynika, że zapotrzebowanie w kraju na paliwa stałe biomasowe rośnie. Dotyczy to zarówno paliwa formowanego, jak i drewna kawałkowego. W ostatnim okresie producenci kotłów na pelet sygnalizowali wzrost sprzedaży na poziomie 30%, jak również zwiększone zainteresowanie kotłami zgazowującymi.

Ze względu na to, że w obowiązujących przepisach nie ustanowiono wymagań jakościowych dla paliw biomasowych wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym jest wskazanym określenie rodzajów oraz minimalnych wymagań jakościowych dla stałych paliw biomasowych – biomasy pozyskanej z drzew i krzewów – peletu. Ustanowienie przepisów zlikwiduje możliwość wprowadzania na rynek, a następnie spalanie w gospodarstwach domowych i instalacjach grzewczych do 1 MW, stałych paliw biomasowych z domieszką dodatków chemicznie przetworzonych oraz zawierających domieszki tworzyw sztucznych.

Warto podkreślić, iż wprowadzenie upoważnienia do wydania rozporządzenia określającego wymagania jakościowe dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów przyczyni się pośrednio do wypełnienia kamienia milowego B5G pn. Wejście w życie przepisów określających standardy jakości paliw stałych z biomasy, realizowanego w ramach reformy B.1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Kamień milowy jest realizowany przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska.

12. Usprawnienie wdrażania programów i projektów z zakresu ochrony środowiska wdrażanych przez powiaty, gminy oraz NFOŚiGW i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw)

- Doświadczenia dotyczące wdrażania programów priorytetowych pokazują, że obecny limit ustalony w odniesieniu do wartości jednostkowej wniosku na poziomie 0,5% jest limitem zbyt niskim w aktualnej sytuacji ekonomiczno-gospodarczej w odniesieniu do ilości udzielanych dofinansowań dla beneficjentów indywidualnych, a także sposobu działania wojewódzkich funduszy. Wskazane samorządowe osoby prawne są często zaangażowane we wdrażanie programów priorytetowych Narodowego Funduszu, wykorzystując środki udostępnione przez ten Fundusz. Szczególnym przypadkiem jest Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”. W związku ze zmianą przedmiotowego programu podniesiono wysokość dofinansowania, co spowodowało, że w przypadku wojewódzkich funduszy, które mają niższe przychody, dotacje w ramach tego programu, wymagają zatwierdzenia przez ich rady nadzorcze. Nie ma to jednak uzasadnienia, gdyż Program Priorytetowy „Czyste Powietrze” jest programem masowym, liczba udzielanych dofinansowań jest bardzo duża, a ich forma jest ujednolicona i powtarzalna. Angażowanie rad nadzorczych oraz organów nadzoru w trybie art. 400r ustawy Poś niepotrzebnie wydłuża proces decyzyjny w ww. postępowaniach.
uelastycznienie obowiązujących regulacji stanowiących ustawowe upoważnienie dla rady powiatu oraz rady gminy w zakresie określania zasad udzielenia dotacji celowej oraz sposobu jej rozliczania w ramach finansowania ochrony środowiska z budżetów tych powiatów oraz gmin

W orzecznictwie sądów i regionalnych izb obrachunkowych pojawiają się wątpliwości dotyczące możliwości wprowadzania odpowiednio przez powiaty lub gminy dodatkowych kryteriów lub warunków finansowania, o którym mowa w art. 403 ust. 4 uPoś, w tym dotyczących potencjalnych beneficjentów dotacji celowej, które skutkują stwierdzeniem nieważności uchwał rad powiatów i gmin w przedmiocie określenia zasad i trybu udzielania przez daną jednostkę samorządu terytorialnego dotacji celowej.

- **doprecyzowanie obowiązujących regulacji w zakresie podstaw prawnych do przekazywania przez wfośigw niezbędnych danych osobowych osób fizycznych do NFOŚiGW oraz właściwych podmiotów, zarówno krajowych jak i europejskich, niezbędnych do niezakłóconej realizacji programów wdrażanych przez NFOŚiGW wspólnie z wfośigw, w szczególności Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” współfinansowanego ze środków KPO**

Wfośigw pełniące rolę podmiotów zaangażowanych w realizację inwestycji w ramach KPO nie mieszczą się w katalogu administratorów danych osobowych, o których mowa w art. 141zk uzppr, którzy udostępniają sobie nawzajem dane osobowe niezbędne do realizacji ich zadań.

Powyższy problem może być aktualny również w przypadku wdrażania innych programów z udziałem wfośigw, w tym programów priorytetowych NFOŚiGW.

13. Zmiana w zakresie finansowania realizacji zadań wynikających z ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt – zmiana ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt

Projektowana nowelizacja ma na celu wprowadzenie zmian w pierwotnie przyjętym harmonogramie realizacji zadań w zakresie organizacji Centralnego Azylu dla Zwierząt (dalej jako „Centralny Azyl”). Zmiany polegają na zmniejszeniu limitu wydatków w roku 2022 (brak wydatkowania środków) oraz 2023 i 2024 r., oraz zwiększeniu limitu wydatków w latach 2025-2031. Powyższe zmiany nie mają wpływu na całkowity maksymalny limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy określony w art. 36 ust. 1 ustawy. Przyczyną zmian jest brak możliwości wykorzystania środków finansowych przewidzianych na pierwsze lata działalności Centralnego Azylu. Jest to spowodowane koniecznością przeprowadzenia procesu inwestycyjnego w oparciu o obowiązujące przepisy i procedury wynikające głównie z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane oraz ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Limit wydatków budżetu państwa wskazany w ustawie, a przeznaczony na wydatkowanie środków w roku 2022 i 2023, z uwagi na termin uchwalenia ustawy (listopad 2022 r.) oraz inne obiektywne przyczyny, takie jak opóźnienie w założeniu księgi wieczystej dla nieruchomości przewidzianej pod lokalizację Centralnego Azylu, wpływające na możliwość wystąpienia przez Pełnomocnika do spraw organizacji do Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe z wnioskiem o wyłączenie nieruchomości z zarządu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i przekazanie do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa – nie będzie mógł być wykorzystany w tym okresie w planowanym zakresie. Wydatki te ponoszone będą dopiero w kolejnych latach.

Zgodnie z §2 ust. 2 zarządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 1 lutego 2023 r. w sprawie powołania Pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azylu (Dz. Urz. MKiŚ poz. 6) opracowany został harmonogram rzeczowo-finansowy procesu przygotowania i organizacji Centralnego Azylu uwzględniający nałożone na Pełnomocnika ds. Centralnego Azylu obowiązki. Opracowany harmonogram urealnia i uszczegóławia zakres pierwotnie zaplanowanych prac i wymusza korektę limitu wydatków rozpisanych na kolejne lata.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem niniejszej ustawy jest m.in. wprowadzenie rozwiązań służących wzmocnieniu środowiskowego wymiaru polityki miejskiej, w szczególności wzmocnienie aspektów transformacji ekologicznej miast, w tym poprawy jakości powietrza. Projektowane narzędzia interwencji polegają na wprowadzeniu obligatoryjnego opracowywania dla miast o liczbie mieszkańców równej i większej niż 20 tys. planu adaptacji do zmian klimatu oraz uwzględniania aspektu adaptacji do zmian klimatu w dokumentach o charakterze strategicznym, w tym dotyczących planowania przestrzennego miast. Kolejnym elementem interwencji jest wzmocnienie polityki prowadzonej przez samorząd gminy i województwa, a także polityki krajowej o kontekst adaptacji do zmian klimatu, zazielenienie budżetu obywatelskiego w miastach, a także doprecyzowanie przepisów Uooś w zakresie analizy podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu. Jednocześnie w ramach celu ustawy wprowadzono także dodatkowe mechanizmy wspierające realizację przedsięwzięć proekologicznych w miastach oraz pozostałych obszarach kraju, w których są stwierdzane przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych dla substancji objętych systemem monitoringu jakości powietrza, nie tylko przez wydłużenie czasu na realizację działań naprawczych określonych w programach ochrony powietrza, ale także uatrakcyjnienie warunków realizacji Programu „Stop Smog” oraz Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, które są dedykowane dofinansowaniu m.in. wymiany urządzeń lub systemów grzewczych na spełniające standardy niskoemisyjne, likwidacji urządzeń lub systemów grzewczych oraz przyłączaniu do sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej lub gazowej oraz kompleksowej termomodernizacji jednorodzinnych budynków mieszkalnych. W wyniku wejścia w życie przepisów ustawy w tym zakresie, nastąpi nie tylko poprawa stanu powietrza, ale także ograniczenie wielkości emisji gazów cieplarnianych do powietrza. Proponowane działania usprawnią niektóre działania administracyjne i przełożą się na możliwość pozyskania przez jednostki samorządowe większej ilości środków finansowych na poprawę jakości powietrza czy też odporności miast na zmiany klimatu.

1. Zmiany w budżetach obywatelskich miast

Projektowana ustawa pozwoli na zwiększenie środków finansowych przeznaczanych w miastach w ramach budżetów obywatelskich na ochronę środowiska miejskiego, w szczególności na realizację projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, których realizacja ma prowadzić do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych. Projektowane rozwiązania dotyczące tzw. zazielenienia budżetu obywatelskiego są już realizowane przez niektóre miasta (m.in. Katowice, Lublin, Gdańsk, Poznań). Miasta te wprowadziły zabezpieczenie puli środków z budżetu partycypacyjnego na inwestycje dotyczące zazieleniania miast. Projektowana zmiana jest zgodna z założeniem przyjętym w dokumencie Polski Ład.

Ustawowe wsparcie realizacji projektów dotyczących ochrony miejskiego środowiska, szczególnie w kontekście stanu zieleni i wód opadowych w przestrzeni publicznej, wesprze bezpośrednio miasta w transformacji w przyjazne, zaadaptowane i neutralne klimatycznie. Pozytywnym efektem tej regulacji będzie większa liczba miejskich „błękitno-zielonych” inwestycji, które będą odpowiedzią na problemy związane z retencją wód, utratą różnorodności biologicznej oraz jakością powietrza w miastach. Zakładanym efektem wprowadzanej zmiany jest także zachęcenie do wyodrębniania specjalnej puli środków finansowych na projekty realizowane w ramach budżetu obywatelskiego, również przez samorządy, które nie są ustawowo obowiązane do jego tworzenia.

Celem regulacji jest zwiększenie zaangażowania mieszkańców w kwestie związane z ochroną miejskiego środowiska oraz zwiększenie środków finansowych przeznaczanych w miastach na projekty, które dążą do poprawy stanu oraz zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych.

2. Uwzględnienie kwestii adaptacji do zmian klimatu i zielonej transformacji w polityce rozwoju gminy, samorządu województwa oraz kraju

Projektowana ustawa wprowadza zmiany w ustawach z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.) oraz z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, polegające na uwzględnieniu komponentu klimatyczno-środowiskowego w strategiach rozwoju gmin, ponadlokalnych, województwa i kraju.

Kwestie adaptacyjne zostaną też bardziej podkreślone w polityce rozwoju województwa. Korzyścią będzie zobowiązanie samorządu województwa do tworzenia warunków dla prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych, zmniejszających podatność na zmiany klimatu. Rola samorządu województwa jest kluczowa m.in. w zakresie programowania i wdrażania nowej perspektywy finansowej UE, w której kontekst adaptacji do zmian klimatu będzie działaniem horyzontalnym, w związku z tym włączenie tych kwestii do polityki rozwoju województwa jest wysoce uzasadnione. Jedynie działania na wszystkich szczeblach rządowych, jak i samorządowych zapewnią kompleksowość działań na rzecz wzmocnienia polityki adaptacyjnej, zwłaszcza w kontekście sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

Mając na uwadze, że plan zagospodarowania przestrzennego województwa stanowi integralną część polityki rozwoju województwa, jest zasadne doprecyzowanie przedmiotowych zapisów również w przygotowywanym przez samorząd województwa planie regionalnym, dlatego też proponuje się analogiczną zmianę w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.).

2a. Wprowadzenie rozwiązań prawnych oraz organizacyjno-instytucjonalnych mających na celu przyśpieszenie procesu zielonej transformacji miast w Polsce (kamień milowy KPO B24L)

Proponowanym rozwiązaniem jest stworzenie trwałego, systemowego rozwiązania instytucjonalnego na rzecz wsparcia zielonej transformacji obszarów miejskich.

Celem ustawy jest zwiększenie możliwości oferowanego wsparcia Funduszu Rozwoju Regionalnego (FRR) o działania na rzecz zielonej transformacji w miastach. Zmiany w rozdziale 4b w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju mają na celu wzmocnienie prowadzenia polityki miejskiej o działania na rzecz zielonej transformacji miast. Zakres interwencji istniejącego już Funduszu Rozwoju Regionalnego zostaje rozszerzony o inwestycje służące zielonej transformacji miast i ich obszarów funkcjonalnych. Będzie on również umożliwiał wdrożenie projektów lub ich rezultatów wynikających z kluczowych dokumentów strategicznych w obszarze krajowej polityki regionalnej i polityki miejskiej.

Nowelizacja ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wprowadza również definicję zielonej transformacji, którą należy rozumieć jako „proces prowadzący do zwiększania neutralności klimatycznej, przy jednoczesnej dbałości o jakość środowiska przyrodniczego i nie ograniczający potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego”.

3. Miejskie plany adaptacji do zmian klimatu

Istnieje potrzeba wprowadzenia przepisami niniejszej ustawy rozwiązań systemowych, które zapewnią planowanie działań adaptacyjnych, zwiększenie ilości zieleni w miastach, a co za tym idzie zwiększenie retencji wód w tych obszarach. Wprowadzenie tych działań do porządku prawnego wiąże się ze zmianą przepisów uwzględnionych w uPoś.

Miejskie plany adaptacji, przygotowywane przez burmistrza albo prezydenta miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys.⁵⁾, mają na celu przygotowanie miast do zmian klimatu, zmniejszenie ich podatności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do przeciwdziałania i zwalczania skutków tych zjawisk i ich pochodnych. Plan będzie opracowywany przez burmistrza lub prezydenta miasta, przy zapewnieniu możliwości udziału w jego przygotowaniu społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w Uooś. Miejskie plany adaptacji nie będą aktami prawa miejscowego.

Miasta liczące co najmniej 20 tys. mieszkańców, które jeszcze nie mają opracowanych MPA, będą zobowiązane najpóźniej do dnia 2 stycznia 2027 r. do ich opracowania i uchwalenia. Zasadnicze części składowe planu zostaną przedstawione w projekcie ustawy. Obowiązujące przed wejściem w życie niniejszej ustawy dokumenty o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, niebędące aktami prawa miejscowego, które realizują cel zmniejszenia podatności miasta na zmiany klimatu, w tym poprawę zdolności przystosowania miasta do zmian klimatu (w miastach liczących co najmniej 20 tys. mieszkańców) zachowają moc i mogą być zmieniane lub aktualizowane. Aktualizacja odbywa się przynajmniej raz na 6 lat uwzględniając sprawozdania z monitorowania, natomiast zmiana dokumentów może nie wynikać z aktualizacji. Miasta będą miały możliwość sfinansowania opracowania i wdrażania MPA ze środków nowej perspektywy finansowej UE. Dokumenty będą mogły być również opracowane samodzielnie na podstawie MPA już przyjętych przez inne miasta oraz „Podręczniku adaptacji dla miast – wytyczne do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu”, w którym określono metodologię sporządzania MPA. Podręcznik został zaktualizowany w 2023 r. przez IOS-PIB [\[link\]](#).

Warto także podkreślić, że zgodnie z projektem rozporządzenia KE w sprawie Europejskiego prawa o klimacie (art. 6 – ocena środków krajowych) do 30 września 2023 r. KE oceni krajowe środki w zakresie przystosowania do zmian klimatu. Brak przyjętych do tego czasu MPA dla większej liczby niż aktualnie miast w Polsce może skutkować wydaniem przez KE stosownych zaleceń, w związku z uznaniem środków krajowych za nieadekwatne do zapewnienia postępów w zakresie przystosowania do zmian klimatu. Zobowiązanie miast liczących co najmniej 20 tys. mieszkańców oraz wsparcie ich w procesie przygotowania MPA, może być adekwatnym działaniem w odniesieniu do planowanych ocen środków krajowych.

MPA ma być uchwalany przez radę miasta. Za wykonanie MPA, w tym jego monitorowanie i aktualizację odpowiedzialny będzie burmistrz albo prezydent miasta. Z analiz MKiŚ, bazujących na zrealizowanym przez MKiŚ w latach 2017-2019 projekcie „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców” (dla 44 miast), wynika, że opracowany przez burmistrza albo prezydenta miasta MPA jest przyjmowany przez radę miasta w drodze uchwały na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – tym samym dokument ma charakter programu rozwoju w trybie określonym w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Co dwa lata do 30 czerwca roku następującego po okresie, którego ono dotyczy, burmistrz lub prezydent miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej 20 tys. będzie miał obowiązek przekazywania sprawozdań z monitorowania wdrażania

⁵⁾ Należy przyjąć, że miasto o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys., które będzie zobowiązane do opracowania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, to miasto, w którym liczba mieszkańców zgodnie z danymi statystycznymi w dniu wejścia w życie ustawy, a także w trzech kolejnych latach poprzedzających wejście w życie ustawy, przekraczała 20 tys.

działań adaptacyjnych zawartych w planie Instytutowi Ochrony Środowiska, za pośrednictwem systemu elektronicznego udostępnianego przez Instytut.

Do zadań IOS będzie należała weryfikacja i analiza sprawozdań oraz sporządzanie i przekazywanie do MKiŚ podsumowania z tych sprawozdań do 30 listopada roku sprawozdawczego. Informacje te będą ważne ze względu na ocenę postępu miast w realizacji działań adaptacyjnych oraz zostaną uwzględnione w sprawozdaniu do Komisji Europejskiej. IOS został wskazany jako jednostka koordynująca monitoring z uwagi na posiadane doświadczenie, np. realizacja projektu KLIMADA i KLIMADA 2.0, realizacja projektu MPA44 – Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, lider konsorcjum realizowanego systemu doradztwa strategicznego dla miast w ramach inicjatywy „Miasto z Klimatem”, czy też uruchomienie i rozbudowa Bazy Danych o Odpadach. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza sprawozdania z monitorowania oraz szczegółowy sposób przekazywania tego sprawozdania, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia zakresu danych przekazywanych przez burmistrzów albo prezydentów miast. Ponadto przewidziany jest obowiązek cyklicznej aktualizacji MPA co 6 lat tak, aby proces aktualizacji dostosować do 5-letnich ocen KE (projekt rozporządzenia KE w sprawie europejskiego prawa o klimacie).

Dodatkowo istotnym celem projektowanej ustawy jest to, aby wnioski i rekomendacje z opracowanych MPA uwzględniać w sporządzanych i aktualizowanych strategiach rozwoju gmin, planach ogólnych gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Korzyścią wprowadzenia takiej regulacji będzie szerokie uwzględnienie adaptacji do zmian klimatu w dokumentach przygotowywanych przez samorząd, a efektem – konsekwentne zwiększanie odporności miast na zmiany klimatu. Uchwalenie MPA nie spowoduje konieczności aktualizacji obecnie obowiązujących ww. strategii planów; przyjęty MPA będzie uwzględniany tylko w nowo powstających i aktualizowanych strategiach rozwoju gmin, planach ogólnych gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zasadnym jest również, aby wprowadzić dodatkowe regulacje, które chroniłyby tereny zieleni przed nadmierną zabudową powierzchniami szerszymi, a także chroniłyby tereny zieleni „dzikiej”, które pełnią istotną rolę w kontekście adaptacji do zmian klimatu, np. spełniając funkcje retencyjne. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody zostaną wskazane zasady działania dla rad gmin przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni. Proponuje się dodanie do art. 78 ust. 2 i 3 mówiących o tym, że przy zakładaniu terenu zieleni w pierwszej kolejności należy wykorzystywać zasoby przyrodnicze tego terenu, w tym zachować istniejącą roślinność rodzimą, oraz zapewnić, aby powierzchnia biologicznie czynna zajmowała co najmniej 95% powierzchni tego terenu zieleni. Przy utrzymywaniu terenu zieleni w pierwszej kolejności należy wzmacniać funkcje przyrodnicze tego terenu, w tym przez ekstensywną pielęgnację zieleni oraz pozostawienie części terenu do naturalnej wegetacji, oraz należy dążyć do tego, aby jak największy udział w powierzchni miała powierzchnia biologicznie czynna.

4. Planowanie przestrzenne

Każdy lokalny plan adaptacji odnosi się do uwarunkowań przestrzennych adaptacji do zmian klimatu. Brakuje jednak zobowiązania dla miast, nawet tych, które posiadają już opracowane miejskie plany adaptacji do zmian klimatu, do wdrażania wniosków wynikających z tych planów w kontekście zagospodarowania przestrzennego. Proponowane zmiany prawne polegają na konieczności uwzględniania w planowaniu przestrzennym przez miasta, które mają uchwalony MPA, działań zmniejszających podatność na zmiany klimatu, a wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w planie adaptacji do zmian klimatu. Planowana zmiana powinna stanowić rozwiązanie zidentyfikowanego problemu. Kluczową kwestią w zakresie zmian legislacyjnych w obszarze planowania przestrzennego jest wprowadzenie do istniejących ustaw zagadnień dotyczących analizy ryzyka związanego ze zmianami klimatu oraz oceny podatności na zmiany klimatu:

- 1) przy określaniu ustaleń planu ogólnego będą uwzględniane uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w tym wnioski i rekomendacje zawarte w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu;
- 2) w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zostaną określone zasady prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych zmniejszających podatność regionu na zmiany klimatu;
- 3) wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego będzie zawierał charakterystykę inwestycji, w tym określenie charakterystycznych parametrów technicznych inwestycji oraz dane charakteryzujące jej wpływ na środowisko, w tym na podatność na zmiany klimatu;
- 4) decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego określi warunki i szczegółowe zasady zagospodarowania terenu oraz jego zabudowy wynikające z przepisów odrębnych, a w szczególności w zakresie ochrony środowiska, w tym zmniejszenie podatności na zmiany klimatu, zdrowia ludzi oraz ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej.

Ogólnym efektem wprowadzanych zmian będzie zmniejszenie podatności oraz wzrost odporności miast, adaptacja do zmian klimatu, a także uniknięcie niekorzystnych skutków zmian klimatu, w tym możliwych strat. Efektem zmian będzie wzrost powierzchni obszarów zieleni, rozwój BZI i rozwiązań opartych na przyrodzie, które spełniają istotne funkcje adaptacyjne, ale także przyrodnicze, społeczne i gospodarcze, przyczyniając się do wzrostu komfortu życia ludzi. Efektem zmian będzie również przeciwdziałanie i zapobieganie zjawisku suszy oraz powodzi. Wiążące uwzględnienie na etapie planowania przestrzennego aspektów związanych z ryzykiem klimatycznym oraz adaptacji do zmian klimatu gwarantować będzie skuteczność działań adaptacyjnych, ze względu na bardzo wczesny etap rozwoju inwestycyjnego (wariantowanie) oraz uwzględnienie uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych.

5. Ocena oddziaływania na środowisko

Rekomenduje się doprecyzowanie przepisów Uooś, dotyczących zakresu oraz elementów niezbędnych raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w obszarze dotyczącym analiz klimatycznych (analiza podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu).

Proponowana zmiana pozostaje w zgodzie z nowelizacją dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko – Załącznik IV Informacje, o których mowa w art. 5 ust. 1 (Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko). Zgodnie z ww. nowelizacją dyrektywy ooś, wskazaną w załączniku IV, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zawiera informacje o wpływie przedsięwzięcia na klimat oraz podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu (narażenia na zmiany klimatu oraz odporności na nie) – przepisy te są aktualnie wzmacniane zgodnie z brzmieniem znowelizowanej w 2014 r. dyrektywy. Pomimo, tego że obowiązujące polskie przepisy w analizowanym zakresie pozostają co do zasady zgodne z nowelizacją dyrektywy ooś z 2014 r., to jednak konieczne wydaje się ww. doprecyzowanie w celu osiągnięcia jeszcze większej jednoznaczności w tym obszarze.

Etap ooś (raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko) jest optymalnym etapem w celu przeprowadzenia oceny ryzyka klimatycznego (analiza oraz ocena podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu) ponieważ w przygotowaniu inwestycji jest jednym z najwcześniejszych etapów, kiedy to większość rozstrzygnięć dotyczących ostatecznego kształtu przedsięwzięcia nie została jeszcze podjęta oraz możliwe jest jeszcze wariantowanie w zakresie dotyczącym oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływań na klimat oraz odporności przedsięwzięć na zmiany klimatu. Ponadto należy zauważyć, że właściwe przeprowadzenie analizy podatności przedsięwzięć na zmiany klimatu jest niezbędne w celu prawidłowej i efektywnej oceny przedsięwzięć oraz projektów kierowanych do dofinansowania ze środków UE nie tylko w perspektywie finansowej 2014-2020, ale także w nowej perspektywie finansowej 2021-2027 (NPF), w ramach której zgodność projektów z celami ochrony klimatu i adaptacji do zmian klimatu będzie traktowana priorytetowo oraz bardziej rygorystycznie niż w perspektywie finansowej 2014-2020 (tak zwana procedura „climate proofing”). Tym samym jednolite przepisy w tym zakresie przyczynią się do prawidłowej absorpcji funduszy UE w NPF oraz zmniejszą ryzyko wystąpienia nieprawidłowości.

Oczekiwane efekty proponowanych zmian:

- usunięcie potencjalnej możliwości niedostatecznie jednoznacznego interpretowania przepisów Uooś dotyczących analiz podatności (ryzyka klimatycznego) na etapie ooś,
- efektywna absorpcja funduszy UE,
- wzmocnienie ważności instrumentu, jakim jest ocena oddziaływania na środowisko we wdrażaniu polityki klimatycznej w Polsce, zgodnie z dyrektywą ooś,
- osiągnięcie synergii w kontekście osiągania celów adaptacji do zmian klimatu z innymi przepisami dotyczącymi planowania i realizacji przedsięwzięć od najwcześniejszego etapu.

Przygotowany przez MKiŚ w 2015 r. „Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe”, stanowiący zbiór wytycznych dotyczących sposobu przeprowadzenia analiz ryzyka klimatycznego, w tym podatności na zmiany klimatu dla inwestorów, ma charakter pomocniczy, nie ma zaś charakteru prawa wiążącego, w szczególności dla inwestorów niebędących beneficjentami środków UE. Zasadne jest wzmocnienie regulacji dotyczących analiz ryzyka klimatycznego ze względu na ich istotność i zmiana statusu z regulacji o charakterze miękkim na regulacje o charakterze prawnym.

6. Uwzględnienie wybranych przepisów z projektu ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy (UD101)

Jednym z głównych celów przedmiotowego projektu ustawy jest wprowadzenie do systemu prawnego rozwiązań, które pozwolą na uproszczenie oraz przyspieszenie prac związanych z przygotowaniem do realizacji zadań mających na celu przeciwdziałanie zjawisku suszy. W projekcie wprowadzono rozwiązanie polegające na ułatwieniu budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe, z tym, że budowa zbiorników:

- o pojemności do 5m³ – nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia;
- o pojemności od 5 do 15 m³ – nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, natomiast wymaga zgłoszenia.

Natomiast budowa zbiorników odpływowych na wody opadowe i roztopowe (bez względu na pojemność) będzie wymagała, jak dotychczas, uzyskania pozwolenia na budowę.

Rozwiązanie takie przyczyni się do sprawniejszej realizacji programu Moja Woda.

Ponadto, w związku z dodanym przepisem w art. 29 ust. 1 pkt 6a ustawy – Prawo budowlane powodującym zwolnienie zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe z obowiązku sporządzenia projektu budowlanego, zachodzi również konieczność zmiany art. 43 ust. 1aa ustawy. Zbiorniki te będą podlegać geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej i ujawniane będą w bazie danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu prowadzonej przez starostę, a informacja o nich jest istotna z punktu widzenia bezpieczeństwa sytuowania innych projektowanych obiektów, które mogą powstać na tym obszarze.

7. Zmiana terminu opracowania i przyjęcia w drodze uchwały sejmiku województwa aktualizacji programu ochrony powietrza

W art. 91 uPoś nadaje się nowe brzmienie ust. 9c, przez zmianę terminu z 3 na 4 lata, od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, na opracowanie przez zarząd województwa projektu aktualizacji programu ochrony powietrza. Dodatkowo zmianie ulega termin na przyjęcie przez sejmik województwa w drodze uchwały aktualizacji programu ochrony powietrza poprzez jego wydłużenie z 2 do 3 miesięcy od dnia opracowania projektu aktualizacji tego programu.

Proponowana zmiana pozwoli na realną ocenę efektywności podejmowanych działań naprawczych, wynikających z realizowanego programu ochrony powietrza, która przeprowadzona zostanie na podstawie wyników oceny jakości powietrza za poprzednie dwa lata, a nie jak ma to miejsce dotychczas na podstawie wyników jednej oceny jakości powietrza. W ten sposób możliwe będzie dokonanie oceny stopnia osiągnięcia wskaźników rzeczowych i ekologicznych, wskazanych w ww. programie, i dopiero na jej podstawie podjęcie prac zmierzających do opracowania i określenia uchwałą sejmiku województwa aktualizacji programu ochrony powietrza.

8. Brak możliwości wydawania zaświadczeń przez gminę w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” dla gospodarstw rolnych w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego

W art. 411 uPoś nadaje się nowe brzmienie ust. 10l celem doprecyzowania sposobu ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu z gospodarstwa rolnego na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach, o którym mowa w art. 411 ust. 10g uPoś, wydawanego na potrzeby wnioskowania przez beneficjenta uprawnionego do podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania o przyznanie środków w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Zmiana taka zapewni ciągłość wydawania zaświadczeń w ramach Programu dla gospodarstw rolnych, gdzie dochód będzie wyliczany w oparciu o przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego ogłaszany w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, również w okresie od dnia 1 sierpnia do dnia ogłoszenia.

9. Usprawnienie działania Programu „Stop Smog”

Głównym celem projektowanych zmian jest zwiększenie atrakcyjności Programu „Stop Smog” dla gmin oraz uproszczenie jego obsługi przez likwidację kryterium majątkowego. W projekcie przewidziano zwiększenie kwoty na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego z 53 000 zł do 106 000 zł. Ponadto zwiększono poziom finansowania z budżetu państwa z 70 do 90 % obniżając jednocześnie wkład własny gminy z 30 do 10 % (w przypadku miast, których liczba mieszkańców przekracza 100 000, wkład musi być większy niż 10 %).

Rozszerzono również katalog wymagań, jakie spełniają urządzenia lub systemy grzewcze ogrzewające budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzenia lub systemy podgrzewające wodę użytkową w tych budynkach o kwestie etykietowania energetycznego miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń.

10. Zmiany przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji

W ramach zmiany przepisów o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (USZE) proponuje się przesunięciu terminu składania przez KOBIZE rocznego sprawozdania z wykonywania powierzonych mu zadań, z 31 stycznia na 28 lutego. Przesunięcie terminu sporządzenia sprawozdania na 28 lutego umożliwi rozpoczęcie pracy nad sprawozdaniem po zakończeniu roku sprawozdawczego – czyli w sytuacji, w której są zebrane już wszystkie informacje potrzebne do jego opracowania.

Pozostałe zmiany w ramach ustawy o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji przewidują dla KOBiZE obowiązek przygotowywania co 5 lat prognoz zmian aktywności dla wybranych sektorów gospodarki i prognoz zmian aktywności w zakresie zużycia nośników energii. 5-cioletni termin jest liczony począwszy od dnia 31 grudnia 2021 r. Ze względu na to, że prognozy zmian aktywności są sporządzane głównie na potrzeby wykonania prognoz wielkości emisji, o których mowa w art. 12 ww. ustawy, zasadne jest by terminy przygotowania prognoz zmian aktywności były zsynchronizowane z nowym terminem opracowywania aktualizacji prognoz wielkości emisji. Zaproponowana zmiana skracza okres między prognozami zmian aktywności do 4 lat i przenosi termin ich wykonania na 30 czerwca w roku parzystym, co umożliwi wykorzystanie najbardziej aktualnych prognoz zmian aktywności do wykonania aktualizacji prognoz wielkości emisji w nowych terminach.

W następstwie skrócenia okresu między prognozami zmian aktywności, zmieniony został także termin przekazania do KOBiZE informacji i danych przez właściwych ministrów z 12 do 6 miesięcy przed terminem sporządzenia prognoz. Doświadczenia uzyskane podczas pracy nad pierwszymi prognozami wykazały, że okres 6 miesięcy jest wystarczający dla Krajowego ośrodka do opracowania prognoz oraz zapewni większą aktualność otrzymywanych danych.

Projekt ustawy przewiduje również zmiany w przepisach dotyczących roku odniesienia dla sporządzanych prognoz zmian aktywności. Nowe zasady ustalania roku odniesienia mają zapewnić korzystanie z możliwie najbardziej aktualnych danych. Dodatkowo wprowadzono regulę, według której w uzasadnionym przypadku możliwe będzie przyjęcie za rok odniesienia innego roku. Dzięki temu dla niektórych sektorów będzie możliwe np. wykorzystanie danych dla roku wcześniejszego, gdy dane dla roku o 3 lata poprzedzającego rok wykonania prognoz nie będą dostępne lub budziłyby uzasadnione zastrzeżenia co do ich reprezentatywności (np. ze względu na nagłe zakłócenia, które bardzo znacząco wpływają na poziomy aktywności, takie jak pandemia lub wojna).

Zaproponowano również zmienione przesłanki do sporządzania aktualizacji prognoz zmian aktywności. Aktualizacja będzie poprzedzona badaniem oceny jej zasadności i jej potencjalnego zakresu, w oparciu o zdefiniowane w ustawie elementy (zmiany w obszarze polityk i strategii, regulacji prawnych oraz udział zmienionej aktywności w całkowitej emisji). Jeżeli ocena wykaże taką potrzebę, aktualizacja będzie przygotowywana w połowie okresu między ustawowymi terminami przygotowywania prognoz zmian aktywności.

Ponadto uporządkowano inne przepisy w art. 9 ustawy przez uchylenie ust. 9, odpowiednią zmianę ust. 8 oraz uchylenie w ust. 5 pkt 2 w związku z rozwiązaniami dotyczącymi roku odniesienia.

Dodatkowo wydłużony zostaje horyzont czasowy prognoz wielkości emisji z 20 na 30 lat. W następstwie tych zmian prognozy wielkości emisji mają obejmować okres do 2050 r., co powinno być uwzględnione już w najbliższych prognozach, które zostaną zrealizowane do marca 2023 r., jednakże prognozy realizowane na podstawie aktualnego art. 12 ust. 3 USZE są wykonywane dla 20-letniego okresu (dotyczą jedynie okresu do 2040 r.).

Jednocześnie zmieniono okres aktualizacji prognoz wielkości emisji z 5 na 4 lata. Zgodnie z projektem nowe terminy przewidziane dla aktualizacji prognoz wielkości emisji i dla nowych prognoz zmian aktywności będą ze sobą skorelowane, co ma istotne znaczenie z uwagi na to, że prognozy zmian aktywności są wykorzystywane do sporządzania aktualizacji prognoz wielkości emisji.

Zmiany zaproponowane w art. 16b ust. 12 i 13 oraz 16d ust. 1 mają na celu doprecyzowanie przepisów.

Ze względu na to, że USZE przewiduje wyłącznie tryb pełnej aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza, który należy stosować zarówno w przypadku gdy z prognoz wielkości emisji lub inwentaryzacji emisji, o których mowa odpowiednio w art. 12 ust. 1 i w art. 11 ust. 1 pkt.3, wynika, że krajowe cele redukcyjne nie są spełnione lub istnieje ryzyko ich nieosiągnięcia, proponuje się doprecyzowanie przepisów, iż w przypadku możliwości nieosiągnięcia celów redukcyjnych – aktualizowane będą jedynie strategie i środki dotyczące redukcji emisji zawarte w tym programie. Przy czym zmienione przepisy (art. 16b ust. 12 i 15 oraz art. 16d ust. 1) będą się odwoływać do art. 12 ust. 1 tylko w zakresie prognoz wielkości emisji, nie zaś do prognoz wielkości pochłaniania, o których również mowa w tym przepisie. Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza nie dotyczy gazów cieplarnianych, tylko zanieczyszczeń powietrza, zatem bezzasadne jest odwoływanie się także do pochłaniania, występującego jedynie w przypadku dwutlenku węgla (CO₂).

Projekt zawiera przepisy przejściowe, które przewidują sporządzenie pierwszych prognoz zmian aktywności według nowych terminów – do dnia 30 czerwca 2026 r. Od tego terminu będą liczone nowe 4-letnie terminy na sporządzanie kolejnych prognoz. Na potrzeby prognoz zmian aktywności, które mają być sporządzone do dnia 30 czerwca 2026 r. właściwi ministrowie prześlą potrzebne informacje i dane do dnia 31 grudnia 2025 r.

Projekt zawiera również analogiczne przepisy przejściowe dla pierwszej aktualizacji prognoz zmian aktywności na nowych zasadach, która (jeżeli przeprowadzona przez KOBiZE ocena wykaże jej zasadność) zostanie sporządzona do dnia 30 czerwca 2025 r., okres w którym KOBiZE przeprowadzi pierwszą ocenę zasadności aktualizacji prognoz zmian aktywności (1 stycznia 2025 r. – 30 kwietnia 2025 r.) oraz termin przekazania informacji i danych przez właściwych ministrów na potrzeby oceny i prognoz (31 grudnia 2024 r.).

11. Zmiana przepisów ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw

W ramach rekomendacji z przeprowadzonego przeglądu wymagań jakościowych dla paliw stałych, o którym mowa w art. 3a ust. 2a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Minister Klimatu i Środowiska ze względu na potrzebę poprawy jakości powietrza, w tym ograniczenia emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, wskazał na potrzebę ustanowienia wymagań jakościowych dla paliw biomasowych wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym. W celu wykonania tej rekomendacji zaproponowano wprowadzenie nowych regulacji do ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Zmiana przepisów umożliwi wprowadzenie, w drodze rozporządzenia, wymagań jakościowych dla paliw stałych biomasowych - biomasy pozyskanej z drzew i krzewów – peletu, wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym, w tym określenie parametrów jakościowych dla tychże paliw.

12. Usprawnienie wdrażania programów i projektów z zakresu ochrony środowiska wdrażanych przez powiaty, gminy oraz NFOŚiGW i wfośigw

- zwiększenie limitu przychodów z 0,5% do 1% uzyskanych przez wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w roku poprzednim w odniesieniu do wartości jednostkowej wniosku, ponad który wymagane jest zatwierdzenie przez radę nadzorczą funduszu wniosku zarządu o udzielenie dofinansowania,
- uelastycznienie obowiązujących regulacji stanowiących ustawowe upoważnienie dla rady powiatu oraz rady gminy w zakresie określania zasad udzielenia dotacji celowej oraz sposobu jej rozliczania w ramach finansowania ochrony środowiska z budżetów tych powiatów oraz gmin.

Przewiduje się rozszerzenie uprawnień organu stanowiącego odpowiednio powiatu lub gminy w zakresie określania zasad udzielenia dotacji celowej, o której mowa w art. 403 ust. 4 uPoś, oraz sposobu jej rozliczania w ramach finansowania ochrony środowiska z budżetów tych powiatów oraz gmin.

W art. 403 uPoś nadaje się nowe brzmienia ust. 4, 5 i 6 oraz dodaje się ust. 5a i 5b w celu umożliwienia doprecyzowania przez organy stanowiące powiatu i gminy szczegółowych kryteriów lub warunków, jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji celowej. Po wprowadzeniu proponowanych zmian, możliwe będzie dodanie w uchwale organu stanowiącego powiatu lub gminy w przedmiocie zasad udzielenia dotacji celowej dodatkowego kryterium dotyczącego określonej cechy, jaką musi posiadać potencjalny beneficjent dotacji celowej, np. odnośnie do tytułu prawnego do nieruchomości objętej przedsięwzięciem lub określonego poziomu dochodu.

Projektowana zmiana usprawni jednocześnie wdrażanie programów priorytetowych, w których następuje udostępnienie przez NFOŚiGW środków finansowych wfośigw z przeznaczeniem na udzielanie dotacji na wskazane przez NFOŚiGW programy i przedsięwzięcia z zakresu zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii, zgodnie z art. 411 ust. 10f uPoś, w tym programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” skierowanego do gmin. Jeżeli przy udzielaniu dotacji celowej, o której mowa w art. 403 ust. 4 uPoś, gminy będą wykorzystywały środki otrzymane z dotacji przyznanej im przez NFOŚiGW lub przez wfośigw ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW w ramach wdrażania programu priorytetowego NFOŚiGW, w szczególności programu „Ciepłe Mieszkanie”, proponowane zmiany ustawowe pozwolą na zawarcie w uchwale rady gminy dodatkowych warunków wynikających z tego programu, w tym np. dotyczących zasad kontroli.

Dodatkowo, unikając wszelkich wątpliwości interpretacyjnych, proponuje się regulację wskazującą na możliwość odpowiedniego stosowania przepisów art. 411 ust. 10g–10r i 10sa uPoś, dotyczących wydawania zaświadczeń potwierdzających przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, w przypadku gdy zasady udzielania dotacji celowej, o których mowa w art. 403 ust. 5 uPoś, określają kryteria lub warunki wynikające z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub umowie zawartej przez gminę lub powiat z NFOŚiGW lub wfośigw, dotyczące dochodów osoby fizycznej ubiegającej się o udzielenie dotacji celowej z budżetu gminy lub budżetu powiatu.

- doprecyzowanie obowiązujących regulacji w zakresie podstaw prawnych do udostępniania przez wfośigw niezbędnych danych osobowych osób fizycznych NFOŚiGW oraz ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy, instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz właściwym jednostkom organizacyjnym Krajowej Administracji Skarbowej, Komisji Europejskiej, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu, Prokuraturze Europejskiej (EPPO), na ich żądanie w celu realizacji, kontroli, audytu i ewaluacji reform i inwestycji na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności właściwym, donna potrzeby niezakłóconej realizacji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” współfinansowanego ze środków KPO

Celem projektowanych przepisów art. 411 ust. 12 uPoś jest wzmocnienie i doprecyzowanie obecnych krajowych regulacji umożliwiających udostępnianie przez wfośigw w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego dalej „rozporządzeniem RODO”, niezbędnych danych osobowych osób fizycznych otrzymujących dotację ze środków NFOŚiGW udostępnionych wfośigw, w szczególności tych osób, które wymieniają źródła ciepła lub termomodernizują swoje budynki, NFOŚiGW oraz podmiotom trzecim zaangażowanym w system wdrażania KPO, odpowiedzialnym za zarządzanie środkami finansowymi Unii Europejskiej oraz audyt i kontrolę tych środków (minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, instytucja odpowiedzialna za realizację reformy, instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz właściwe jednostki

organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej, Komisja Europejska, OLAF, Trybunał Obrachunkowy i, w stosownych przypadkach, EPPO). Umożliwi to efektywne wdrażanie programów priorytetowych NFOŚiGW, a także KPO.

Inne analizowane rozwiązania (przyczyna ich niezastosowania) nie jest możliwe pozalegisłacyjne rozwiązanie problemów. Rozwiązanie wskazanych problemów jest możliwe tylko przy uwzględnieniu kwestii dotyczących zmian klimatu i adaptacji do nich we wspomnianych aktach prawnych i zobowiązaniu podmiotów, na które te akty oddziałują, do ich przestrzegania.

13. Zmiana w zakresie finansowania realizacji zadań wynikających z ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt – zmiana ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt

Mając na uwadze przedmiot regulacji, jedynym możliwym rozwiązaniem jest nowelizacja art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375).

Istotne z punktu widzenia założonej funkcjonalności i zamierzeń inwestycyjnych jest zatem przesunięcie środków finansowych określonych w regule budżetowej, celem właściwego ich wykorzystania zgodnie z przyjętymi zamierzeniami i celami ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Plany adaptacji do zmian klimatu

Planowanie adaptacji do zmian klimatu na poziomie lokalnym jest obligatoryjne w Danii, Francji, Szwecji i Wielkiej Brytanii: – w Wielkiej Brytanii od 2008 r. dokumenty dotyczące planów zagospodarowania przestrzennego muszą obejmować strategie mające na celu zapewnienie, że rozwój i wykorzystanie gruntów na obszarze objętym zasięgiem lokalnego organu do spraw zagospodarowania przestrzennego przyczynią się do adaptacji i mitygacji zmian klimatu.

– we Francji na poziomie prawnym wprowadzono obowiązek opracowania Terytorialnego Planu Klimat Energia Powietrze (Plan Climat Air Energie Territorial - PCAET), uwzględniającego adaptację i mitygację zmian klimatu. PCAET musiał zostać przyjęty:

- do końca 2016 r. przez Metropolię Lyon i publiczne instytucje współpracy międzygminnej z własnym opodatkowaniem istniejące od 1 stycznia 2015 r. i liczące ponad 50 000 mieszkańców;
- do końca 2018 r. przez publiczne zakłady współpracy międzygminnej z własnym systemem podatkowym, zrzeszające ponad 20 000 mieszkańców lub w ciągu dwóch lat od ich utworzenia, lub od dnia przekroczenia progu 20 000 mieszkańców.

– w Danii od 2013 r. samorządy miejskie miały uwzględniać adaptację do zmian klimatu w miejskich planach zagospodarowania przestrzennego. Od lutego 2018 r. wymóg ten został włączony do prawa krajowego dotyczącego planowania przestrzennego.

– od 2018 r. w Szwecji wszystkie miasta muszą posiadać kompleksowy plan uwzględniający ocenę ryzyka wystąpienia szkód w obszarach zabudowanych, spowodowanych zdarzeniami związanymi z klimatem, takimi jak powódzie, erozja lub osuwanie się ziemi. Plan powinien również zawierać proponowane sposoby ograniczenia lub wyeliminowania takiego ryzyka.

– w Niemczech nie jest dozwolone odprowadzanie wód opadowych do kanalizacji ściekowej. Wody te są zagospodarowywane na terenach zieleni, na dachach, w zbiornikach podziemnych. W Niemczech zazwyczaj (w zależności od landu) pobierana jest opłata za powierzchnie niechłonne takie jak dachy czy wybrukowane chodniki, z których odpływ kierowany jest do sieci kanalizacyjnej i w przeliczeniu podlega opłacie ok. 10 zł za m² rocznie.

– w USA np. miasto Richmond w stanie Virginia pobiera opłatę za jednostki ERU (Equivalent Residential Units), które są wypadkową różnych rodzajów powierzchni znajdujących się na nieruchomości niezamieszkałej. Natomiast dla budynków zamieszkałych wprowadzono inny system (SFR – Single Family Residential), zależny od powierzchni działki ze sztywnymi rosnącymi taryfami dla trzech przedziałów powierzchni nieruchomości zamieszkałych.

– Kopenhaga przyjęła w 2011 r. Kopenhaski Plan Adaptacji do zmian Klimatu (Copenhagen Climate Adaptation Plan), uzupełniony planem Cloudburst Management Plan (2012). Plan ten dzieli miasto na siedem obszarów – zlewni, a szczegółowe plany dla każdego obszaru stanowią podstawę prac oraz lokalnego dialogu z mieszkańcami i zainteresowanymi stronami. Kopenhaga podjęła współpracę z przedsiębiorstwem wodociągowym nad kompleksową restrukturyzacją systemu drenażowego w mieście (w tym Mitygacja i adaptacja do zmian klimatu w planowaniu przestrzennym oddzieleniem wody deszczowej od ścieków) i systemem ulicznym, w celu przekształcenia dróg w rzeki w przypadku ekstremalnego deszczu, które mają kierować wodę do zbiorników retencyjnych. Ponadto, Kopenhaga zauważa znaczenie terenów zieleni, które stanowią element Systemu Zrównoważonego Drenażu Miejskiego. W celu przeciwdziałania przedostawaniu się wód opadowych do kanalizacji ściekowej, powstają zielone ogrody i dachy. Miasto opracowało również program finansowania zarządzania wodą opadową. Główna infrastruktura odprowadzania wód opadowych (system odwadniania) jest finansowana z pobranych opłat za wodę od przedsiębiorstw użyteczności publicznej, a opłaty są kontrolowane i regulowane przez władze lokalne.

– w Rotterdamie w 2013 r. została opracowana strategia adaptacji do zmian klimatu. Podstawowym założeniem strategii jest to, aby kwestia adaptacji do zmian klimatu była uwzględniana w planowaniu przestrzennym. Celami strategii jest ochrona przed powodzią, nawałnymi deszczami czy wzrostem poziomu morza. Ponadto Rotterdam zbudował magazyny wody, w tym podziemny magazyn wody na parkingu Museumpark o pojemności 10 tys. m³. Inwestuje także w zakładanie zielonych dachów. Dąży też do zatrzymywania wody w miejscu jej opadu.

Zazielenianie przestrzeni miejskiej jest jednym z kluczowych elementów dla zwiększenia adaptacyjności miasta do zmian klimatu; niektóre miasta decydują się nawet na przygotowywanie miejskich planów zazielenienia⁶⁾:

– Barcelona green infrastructure and biodiversity plan 2020 – plan został opracowany w dwóch zasadniczych etapach: diagnozy (stan bioróżnorodności oraz stan zielonej infrastruktury) oraz planu działań, poprzedzonego wizją. W planie zostały także przedstawione działania strategiczne. Dokument przewiduje długofalowe działania na rzecz osiągnięcia infrastruktury ekologicznej, przynoszącej korzyści ludziom.

– New York City Green Infrastructure Plan – w którym przedstawiono szereg inicjatyw i możliwości radykalnej zmiany sposobu zarządzania wodą deszczową. Głównym celem jest poprawa jakości wód i wprowadzenie rozwiązań dostarczających dodatkowych korzyści, których nie generują tradycyjne systemy gospodarki ściekowej. Do celów szczegółowych należy m.in. przechwycenie przez zieloną infrastrukturę wody deszczowej z 10% terenów nieprzepuszczalnych na obszarze objętym kanalizacją zbiorczą. Do 2030 r. miasto wyda 2,9 mln dolarów na opłacalne inwestycje szarej infrastruktury.

– Nature at Work. Liverpool City region and Warrington Green Infrastructure Framework. Action Plan – deklarowanym celem jest ustalenie, w jakim stopniu realizacja zielonej infrastruktury może przyczynić się do stworzenia nowych miejsc pracy, przyciągania inwestorów i wzrostu produkcji, poprawy warunków życia i zdrowia, stworzenie atrakcyjnego miejsca zamieszkania i pracy.

– The London Plan 2021 – to Strategia Rozwoju Przestrzennego dla Wielkiego Londynu. Określa ramy rozwoju Londynu w ciągu najbliższych 20-25 lat oraz wizję burmistrza dotyczącą dobrego wzrostu. Plan chroni tereny zielone i otwarte, a także Tamizę i inne drogi wodne Londynu. Plan promuje zazielenianie miast w kontekście nowego rozwoju, a także tworzenie Zdrowych Ulic. Posiada strategię, które pomogą rozwiązać problem złej jakości powietrza i umożliwią większej liczbie osób poruszanie się pieszo, na rowerze i korzystanie ze zrównoważonych środków transportu.

– London Environment Strategy (2018 r.) – zawiera polityki i propozycje, które mają na celu zapewnienie, że do roku 2050 ponad połowa Londynu będzie zielona, a pokrycie drzewostanu miasta wzrośnie o 10%.

– Hamburg – została opracowana strategia dotycząca powstawania nowych dachów zielonych m.in. o funkcji retencyjnej. Strategia przewiduje także dofinansowania do zakładania zielonych dachów.

– Melbourne – miasto opracowało Strategię Miejskich Lasów (ang. Urban Forest Strategy), na którą składa się ponad 70 tys. drzew. Wszystkie drzewa są oznaczone w centralnej bazie danych. Celem strategii jest poszerzenie świadomości mieszkańców nt. roli drzew w procesie adaptacji do zmian klimatu. Mieszkańcy mogą adoptować drzewo, nazwać je, śledzić jego wzrost i kompensację emisji dwutlenku węgla oraz udostępniać te dane za pośrednictwem sieci społecznościowych. Każde drzewo ma własny adres e-mail, który umożliwia obywatelom zgłaszanie uszkodzeń i chorób, a nawet wysyłanie listów. Lasy miejskie okazały się jedną z najskuteczniejszych metod łagodzenia skutków upałów na obszarach miejskich w Melbourne, zwłaszcza w centralnych dzielnicach biznesowych. Drzewa zajmują w chwili obecnej 22% powierzchni miasta, a planuje się, że ta liczba wzrośnie do 40% do 2040 r. Opracowując narzędzia i procesy pomiaru i modelowania potencjału drzew w łagodzeniu skutków zmian klimatu, Melbourne zajmuje pozycję światowego lidera w leśnictwie miejskim. Obecnie w ramach długoterminowego planu Rady Miasta Melbourne w celu dywersyfikacji populacji drzew w mieście sadzone będą gatunki drzew odporne na zmiany klimatu, w tym globalne ocieplenie.

Zielony budżet obywatelski

Zielone budżety obywatelskie wskazywane są często jako element szerszej polityki miejskiej ukierunkowanej na adaptację do zmian klimatu. Z takim przesłaniem zielone wersje budżetów obywatelskich uruchomiono m.in. w Brukseli czy w Lizbonie.

– Lizbona – od 2019 r. funkcjonuje zielony budżet partycypacyjny, który jest przeznaczony na finansowanie propozycji projektów, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju oraz mitygacji i adaptacji do zmian klimatu w tym mieście, tj. ścieżki rowerowe, sadzenie drzew w celu redukcji ciepła ulicznego lub wychwytywanie i magazynowanie wody. Zielony budżet partycypacyjny Lizbony był jednym z pierwszych pięciu innowacyjnych rozwiązań finansowania wspieranych przez City Finance Lab w 2018 r. i jako pierwszy pozyskał dedykowane fundusze na transformację dostosowaną do klimatu.

– Bruksela – miejski plan klimatyczny Brukseli zawiera również zielony budżet partycypacyjny. Dzięki temu działaniu społeczeństwo może wybrać określone projekty zazieleniania, które zostaną opracowane przez miasto. Mieszkańcy Brukseli będą monitorować postęp w realizacji projektów za pośrednictwem serwisu informacyjnego opracowanego przez miasto. Wysokość budżetu partycypacyjnego wynosi 200 tys. euro na finansowanie rozwoju projektów zazieleniania na tym terytorium.

– Kanada – po raz pierwszy kanadyjski rząd federalny uznał naturalną (zieloną) infrastrukturę i ustanowił w budżecie na 19 kwietnia 2021 r. Fundusz infrastruktury naturalnej o wartości 200 mln dolarów, który ma być zarządzany przez Infrastructure Canada. W tym przypadku zielone dachy są określone w budżecie federalnym. Miasta w całej Kanadzie już zaczęły inwestować w infrastrukturę naturalną, np. plan strategiczny miasta Montreal do 2030 r. nadaje priorytet naturze w mieście i umieszcza te przestrzenie w centrum ich podejmowania decyzji.

Aktualizacja programów ochrony powietrza

Realizowane w kraju programy ochrony powietrza są zgodne z wymaganiami prawa unijnego.

⁶⁾ Zielona infrastruktura, Barbara Szulczewska, Warszawa, 2018 r.

Na przykład w Belgii sformułowanie „programy ochrony powietrza określają odpowiednie działania, tak aby okres, w którym poziomy dopuszczalne i docelowe nie są dotrzymywane był jak najkrótszy” zostało wprowadzone w rozporządzeniu Rządu Flamandzkiego z dnia 1 czerwca 1995 r. w sprawie przepisów ogólnych i sektorowych dotyczących bezpieczeństwa środowiska.

W Estonii przygotowanie planów jakości powietrza reguluje ustawa o ochronie powietrza atmosferycznego (rozdział 3). Dostępna jest również skonsolidowana wersja angielska ustawy:

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/510012018006/consolide>. Dla celów niniejszej ustawy plan poprawy jakości powietrza jest planem poprawy jakości powietrza w strefie jakości powietrza, aglomeracji lub jej części zlokalizowanej na terenie gminy. Do procedury przygotowania planu mają zastosowanie przepisy ustawy o postępowaniu administracyjnym dotyczące postępowania otwartego.

Jeżeli natomiast chodzi o obowiązek opracowania aktualizacji programów ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 9c uPoś, to jest to generalnie rozwiązanie krajowe, które miało na celu wzmocnienie systemu zarządzania jakością powietrza na poziomie wojewódzkim.

Doprecyzowanie sposobu ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu z gospodarstwa rolnego na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach, na potrzeby wnioskowania przez beneficjenta uprawnionego do podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania o przyznanie środków w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”

Zmiana przepisu art. 411 uPoś ma charakter wyłącznie krajowy. Nie wynika z przepisów UE oraz zobowiązań międzynarodowych.

Ponadto charakter krajowy mają także zmiany przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz.U z 2022 r. poz. 438, z późn. zm.).

Wymagania jakościowe dla paliw stałych biomasowych – biomasy pozyskanej z drzew i krzewów – peletu, wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym

Z przeprowadzonego przeglądu regulacji prawnych zarówno krajowych jak i wybranych krajów europejskich – największych konsumentów peletu w 2020 r. - Włochy, Niemcy, Dania, Francja oraz Szwecja wynika, że obecnie nie ustanowiono wymagań prawnych dla paliw stałych biomasowych wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym. Natomiast od dnia 1 września 2023 r. zaczęły obowiązywać takie wymagania we Francji. W dniu 30 marca 2022 r. opublikowane zostało rozporządzenie w sprawie kryteriów technicznych, jakie muszą spełniać niektóre kategorie paliw stałych wprowadzanych na rynek i przeznaczonych do ogrzewania, w celu ograniczenia wpływu ich spalania na jakość powietrza (Journal Officiel De La République Française, Ministère De La Transition Écologique, Arrêté du 30 mars 2022 relatif aux critères techniques auxquels doivent répondre certaines catégories de combustibles solides mis sur le marché et destinés au chauffage, afin de limiter l’impact de leur combustion sur la qualité de l’air.). Zgodnie z ww. regulacjami prawnymi każde nieprzetworzone paliwo stałe pochodzące z biomasy, przeznaczone do spalania w indywidualnych urządzeniach grzewczych musi mieć zawartość wilgoci mniejszą lub równą 15%. Pelety stosowane w sektorze bytowo-komunalnym muszą spełniać wymagania normy ISO 17225-2 dla klas A1 i A2⁷. Rozporządzenie precyzyjnie definiuje wymagania jakościowe dla peletów, tj. zawartość wilgoci w stanie roboczym ≤ 10 % mas., zawartość popiołu w stanie suchym ≤ 1,2% mas., wartość opałowa w stanie roboczym ≥ 4,6 kWh/kg oraz zawartość azotu w stanie suchym ≤ 0,5% mas. Zgodnie z rozporządzeniem zawartość dodatków w pelecie nie może przekraczać 2% suchej masy.

Zmiany przepisów ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji

Jest to generalnie rozwiązanie krajowe, które ma na celu doprecyzowanie przepisów, wzmocnienie i usprawnienie systemu zarządzania emisjami, w tym działań realizowanych przez KOBiZE.

Systemy zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji w państwach członkowskich są uzależnione od krajowych regulacji prawnych w zakresie ochrony powietrza.

Fundusz na rzecz zielonej transformacji w miastach

Fundusz przeznaczony dla miast na walkę z ociepleniem klimatu oraz zieloną transformację miast posiadają np. Niemcy. Od 2022 r. funkcjonuje Fundusz Klimatu i Transformacji na działania na rzecz klimatu, bezpieczeństwo energetyczne i pomoc w pokryciu kosztów energii. Wysokość funduszu to 177,5 mld euro pochodzących ze środków krajowych. Środki są przeznaczane na finansowanie większej liczby działań na rzecz klimatu w sektorze budynków i transportu oraz ograniczenia związanych z klimatem emisji z sektorów energochłonnych.

Usprawnienie wdrażania programów i projektów z zakresu ochrony środowiska wdrażanych przez powiaty, gminy oraz NFOŚiGW i wfośigw

Zmiany przepisów w tym zakresie mają charakter krajowy.

⁷ PN-EN ISO 17225-1:2021. Biopaliwa stałe. Specyfikacja paliw i klasy. Część 1: Wymagania ogólne.

Mając na uwadze przesłankę przetwarzania danych osobowych określoną w art. 6 ust. 1 lit. c rozporządzenia RODO, dodawany ust. 12 w art. 411 uPoś doprecyzowuje podstawy prawne do udostępniania przez wfośigw niezbędnych danych osobowych osób fizycznych NFOŚiGW oraz właściwym podmiotom, zarówno krajowym jak i europejskim, niezbędnych do niezakłóconej realizacji programów wdrażanych przez NFOŚiGW wspólnie z wfośigw, w szczególności Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” współfinansowanego ze środków KPO.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys.	211	GUS (stan na 31.12.2022 r.)	<ol style="list-style-type: none"> 1) Obligatoryjne opracowanie i przyjęcie miejskich planów adaptacji w 109 gminach o statusie miasta. 2) Uwzględnianie w nowo powstających i aktualizowanych planach ogólnych gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wniosków i rekomendacji z opracowanych MPA. 3) Uwzględnianie dodatkowych elementów dot. adaptacji w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. 4) Przekazywanie do IOŚ-PIB co 2 lata sprawozdań z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych zawartych w MPA.
Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy	1		<ol style="list-style-type: none"> 1) Uruchomienie narzędzia informatycznego, za pomocą którego będą składane przez miasta sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych zawartych w MPA. 2) Weryfikacja i analiza nadsyłanych sprawozdań. 3) Podsumowanie sprawozdań i przekazanie informacji do MKiŚ.
Miasta, w których funkcjonuje Budżet Obywatelski	Ok. 180	IRMIR (2020)	Przeznaczenie ustanowionej samodzielnie puli środków wydatkowanych w ramach budżetu obywatelskiego na projekty związane z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, których realizacja ma prowadzić do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych (dotychczas zobowiązane ustawowo miejscowości realizujące tzw. budżet obywatelski).

Miasta lub miejskie obszary funkcjonalne	979 miast oraz brak dokładnych danych odnośnie wszystkich miejskich obszarów funkcjonalnych poza tymi wyznaczonymi w SRW		Możliwość skorzystania ze środków funduszu mającego na celu zieloną transformację obszarów miejskich.
Przedsiębiorcy, a także pozostali inwestorzy opracowujący raporty o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (zarówno wykonawcy jak i zamawiający), organy właściwe w zakresie prowadzenia postępowania w sprawie ooś oraz opiniujące i uzgadniające)	bd		Konieczność wykonania analiz podatności w postępowaniu ooś (doprecyzowanie wymogu istniejącego w Uooś)
Urzędy marszałkowskie	16		<ol style="list-style-type: none"> 1) Rozszerzenie zakresu prowadzenia polityki rozwoju województwa o tworzenie warunków dla prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych, zmniejszających podatność regionu na zmiany klimatu. 2) Zmiana terminu na opracowanie i określenie w drodze uchwały sejmiku województwa aktualizacji programu ochrony powietrza.
Firmy, instytuty opracowujące MPA	Brak dokładnych danych. 25 firm z rozeznania MKiŚ		Zwiększenie zakresu zadań oraz dochodów w związku ze wspieraniem miast w opracowywaniu MPA.
Organy administracji architektoniczno-budowlanej	Starostowie (314 powiatów i 66 miast na prawach powiatu); Wojewodowie (16); Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego (1)		Zmniejszenie liczby procedur w zakresie wydawania decyzji dot. budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe do 15m ³ . Zwiększenie obowiązków w zakresie przyjmowania zgłoszeń budowy ww. zbiorników i wydawanie zaświadczeń o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu.
Gminy, w tym także te, które podpisały porozumienie na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego oraz gminy zainteresowane przystąpieniem do Programu „Stop Smog” oraz gminy, które podpisały umowy z	2477 gmin, w tym 31 gmin, które zawarło porozumienie, a także 404 gminy, które złożyły wniosek o dofinansowanie w ramach I naboru programu „Ciepłe Mieszkanie		Zapewnienie możliwości wydawania zaświadczeń o dochodach, na potrzeby wnioskowania przez beneficjenta uprawnionego do podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania o przyznanie środków w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, a także

wfośi gw o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie”			pozyskanie wyższych środków na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych w gminie w ramach Programu „Stop Smog”. Wzrost zainteresowania gmin przystąpieniem do Programu „Stop Smog”. Przyznanie gminom możliwości doprecyzowania szczegółowych kryteriów lub warunków jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji celowej, w tym także wynikających z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub umowie dotacji zawartej przez gminę z NFOŚiGW lub wojewódzkim funduszem. W wyniku zmiany nie będzie budziła wątpliwości możliwość wprowadzenia w uchwale organu stanowiącego gminy w przedmiocie zasad udzielenia dotacji celowej dodatkowego kryterium dotyczącego określonej cechy, jaką musi posiadać potencjalny beneficjent dotacji celowej np. określonego poziomu dochodu.
Gospodarstwa rolne	Brak dokładnych danych		Zapewnienie możliwości uzyskania zaświadczenia o dochodach od gminy w okresie od 1 sierpnia do dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego
Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami	1		Realizacja zadań ustawowych
Ministerstwo Klimatu i Środowiska	1		Realizacja zadań ustawowych
Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego	1	ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512)	Obligatoryjne uwzględnienie aspektów zrównoważonego rozwoju w polityce rozwojowej kraju nakierowanie środków Funduszu Rozwoju Regionalnego na zieloną transformację obszarów miejskich

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1		Usprawnienie wdrażania programów priorytetowych NFOŚiGW, w których następuje udostępnienie przez NFOŚiGW środków finansowych wfośigw z przeznaczeniem na udzielanie dotacji na wskazane przez NFOŚiGW programy i przedsięwzięcia.
Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej	16		<ol style="list-style-type: none"> 1) Doprecyzowanie obowiązku prawnego ciążącego na wfośigw udostępniania NFOŚiGW oraz innym podmiotom danych osobowych osób fizycznych przetwarzanych w związku z wykonywaniem przez wfośigw zadań publicznych. 2) Usprawnienie realizacji programów priorytetowych
Wojewodowie	16		Zmniejszenie ilości uchwał rad nadzorczych wojewódzkich funduszy (zwiększonej od stycznia 2023 r. w związku z uruchomieniem nowej edycji Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”).
Centralny Azyl dla Zwierząt	1		Realizacja zadań ustawowych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt (bez zagadnień tzw. „specustawy suszowej”) był przedmiotem pre-uzgodnień, natomiast nie był przedmiotem pre-konsultacji. Niektóre kwestie (pkt 1-3) uwzględnione w projekcie zostały opracowane wspólnie z uczestnikami warsztatów organizowanych w ramach projektu „*Miasto z klimatem*” w 2020 r. (przedstawiciele samorządów miejskich, organizacji społecznych i obywatelskich, eksperci, przedstawiciele biznesu, naukowcy, architekci i urbaniści).

Projekt, pisany do poprzedniego Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UD 246, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa i § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt jako UD 246 został przekazany do konsultacji (21 dni) do następujących podmiotów:

- 1) Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP;
- 2) Związek Miast Polskich;
- 3) Związek Powiatów Polskich;
- 4) Związek Województw RP;
- 5) Związek Samorządów Polskich;
- 6) Unia Metropolii Polskich;
- 7) Młodzieżowa Rada Klimatyczna;
- 8) Fundacja Sendzimira;
- 9) Fundacja Strefa Zieleni;
- 10) Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju;
- 11) Fundacja WWF Polska;
- 12) Polski Związek Firm Deweloperskich;
- 13) Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów;
- 14) Towarzystwo Urbanistów Polskich;
- 15) Stowarzyszenie Urbanistów Polscy;
- 16) Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU;

- 17) Stowarzyszenie Wykonawców Dachów Płaskich i Fasad (DAFA);
- 18) Miesięcznik Zielen Miejska – Abrys sp. z o.o.;
- 19) Stowarzyszenie Aktywności Społeczno – Artystycznej "Nie Po Drodze";
- 20) Stowarzyszenie Białostockiego Obszaru Funkcjonalnego;
- 21) Centrum Edukacji Ekologicznej Bydgoszcz;
- 22) Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA;
- 23) Polskie Stowarzyszenie Dachy Zielone;
- 24) Fundacja Międzynarodowy Instytut Polityki i Strategii Ekologicznej;
- 25) Fundacja Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Projekt jako UD 246 został przekazany do zaopiniowania (21 dni) następującym podmiotom:

- 1) marszałkowie województw;
- 2) Instytut Ekonomii Środowiska;
- 3) Instytut Metropolitalny;
- 4) Instytut Rozwoju Miast i Regionów.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy zadań związków zawodowych, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe. Należy jednak zaznaczyć, że prowadzone w przyszłości prace nad projektem rozporządzenia określającego wymagania jakościowe dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów będą angażowały także przedstawicieli związków zawodowych.

Z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw jako UD 246 był opiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST).

Projekt ustawy nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego, wobec czego nie wymaga zaopiniowania przez RDS.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												Łącznie 2022 - 2033
	-1 2022	0 2023	1 2024	2 2025	3 2026	4 2027	5 2028	6 2029	7 2030	8 2031	9 2032	10 2033	
Dochody ogółem (POŚ + CA)	-0,409	-1,790	0,046	0,412	0,564	0,442	1,185	0,053	0,172	0,053	0,173	0,016	0,916
budżet państwa PIT (POŚ)	0,000	0,000	0,005	0,000	0,008	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,049
budżet państwa PIT (CA)	-0,008	-0,001	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,010
budżet państwa VAT (CA)	-0,314	-1,777	-0,047	0,393	0,437	0,427	1,012	0,037	0,000	0,037	-	-	0,206
NFOŚiGW (POŚ)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
FUS (POŚ)	0,000	0,000	0,052	0,012	0,083	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,531
FUS (CA)	-0,060	-0,008	0,009	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,058
NFZ (POŚ)	0,000	0,000	0,013	0,003	0,020	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,132
NFZ (CA)	-0,015	-0,002	0,002	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,015
Fundusz Pracy (POŚ)	0,000	0,000	0,002	0,000	0,003	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,017
Fundusz Pracy (CA)	-0,005	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,005
FGSP (CA)	-0,0002	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	-	-	0,000
Fundusz Solidarnościowy (POŚ)	0,000	0,000	0,002	0,001	0,004	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,026
JST (PIT) (POŚ)	0,000	0,000	0,005	0,000	0,009	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,050
JST (PIT) (CA)	-0,007	-0,001	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,005
Wydatki ogółem (POŚ + CA)	-4,831	-23,022	-2,748	2,484	5,877	5,269	14,397	1,333	1,647	1,176	0,431	0,050	2,062
budżet państwa (POŚ)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
budżet państwa (CA)	-4,831	-23,022	-2,948	2,434	5,557	5,219	13,966	1,283	1,216	1,126	-	-	-0,001
NFOŚiGW (POŚ)	0,000	0,000	0,200	0,050	0,320	0,050	0,431	0,050	0,431	0,050	0,431	0,050	2,063
JST (POŚ)	0,000	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0,000
JST (CA)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	0,000
Saldo ogółem (POŚ + CA)	4,422	21,232	2,794	-2,072	-5,313	-4,827	-13,212	-1,280	-1,475	-1,123	-0,258	-0,034	-1,146
budżet państwa	4,509	21,244	2,907	-2,041	-5,112	-4,793	-12,942	-1,246	-1,204	-1,089	0,012	0,000	0,245
NFOŚiGW	0,000	0,000	-0,200	-0,050	-0,320	-0,050	-0,431	-0,050	-0,431	-0,050	-0,431	-0,050	-2,063
FUS	-0,060	-0,008	0,061	0,014	0,083	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,473
NFZ	-0,015	-0,002	0,015	0,004	0,020	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,117
Fundusz Pracy	-0,005	0,000	0,002	0,000	0,003	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,012
Fundusz Solidarnościowy	0,000	0,000	0,002	0,001	0,004	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,026
FGSP	-0,0002	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,000
JST	-0,007	-0,001	0,006	0,000	0,009	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,045

Źródła finansowania

NFOŚiGW, FEnIKS, FEPW, budżet JST
 FRR - w zależności od rodzaju beneficjenta: budżet państwa, budżet JST lub inne krajowe środki publiczne. Dokładne określenie zaangażowania poszczególnych źródeł finansowania będzie możliwe po wybraniu do realizacji konkretnych projektów.

Zmiana w zakresie finansowania realizacji zadań wynikających z ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt – zmiana ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt

W związku z faktem, iż ustawa dotycząca Centralnego Azylu dla Zwierząt (CAZ), w odniesieniu do limitu wydatków już obowiązuje, zawarte w powyższej tabeli informacje, dotyczące skutków finansowych poprawki wskazują różnice wynikające z przesunięcia środków między poszczególnymi latami, a nie całość finansowania CAZ.

Wykazana zmiana dochodów FUS (CA) wynika z aktualizacji przyjętych założeń dotyczących wynagrodzeń, które zostały szczegółowo przedstawione w kolejnej części opisu.

Regulacja nie spowoduje zmiany skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa. Skutkiem regulacji będzie jednak zmiana poziomu obciążenia wyżej wymienionych jednostek w kolejnych latach od wejściu w życie regulacji, wynikająca z przesunięcia wydatków w czasie względem obowiązujących przepisów.

Wydatki budżetu państwa stanowiące skutek finansowy przedmiotowej ustawy, zostaną pokryte z budżetu państwa, części 41 - Środowisko, zwiększonej do wysokości kwoty wskazanej w przepisie określającym maksymalny limit wydatków.

W przypadku niezabezpieczenia środków na ten cel w limicie pozostającym w dyspozycji Ministra Klimatu i Środowiska, sfinansowanie kosztów organizacji i funkcjonowania Centralnego Azylu dla Zwierząt nastąpi w ramach rezerwy celowej budżetu państwa.

Prowadzone są również ustalenia w celu pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania, w tym wsparcia ze środków programu FEnIKS 2021-2027 dla projektów dotyczących zwalczania inwazyjnych gatunków obcych, w odniesieniu do zwierząt czasowo przetrzymywanych w Centralnym Azylu dla Zwierząt.

Wykazane w tabeli powyżej dochody pochodzą z wpływów z podatku VAT (23% na zakupy i 8% na roboty budowlane) oraz PIT.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Opracowanie miejskich planów adaptacji do zmian klimatu.

Rok 2023 został określony jako rok „0”.

Gminy o statusie miasta $\geq 20\ 000$ mieszkańców będą zobowiązane opracować MPA. Niektóre gminy o statusie miasta $\geq 20\ 000$ mieszkańców już przyjęły w drodze uchwały miejski plan adaptacji do zmian klimatu we własnym zakresie, dodatkowo dla 44 miast MPA został opracowany w ramach projektu MKiŚ (wcześniej Ministerstwa Środowiska).

Średni koszt opracowania MPA oszacowany jest na 100 000 zł: Starogard Gdański (47 671 mieszkańców) – 107 625,00 zł; Inowrocław (72 561 mieszkańców) – 116 850,00 zł; Mińsk Mazowiecki (40 999 mieszkańców) – 41 500,20 zł; Mielec (60 323 mieszkańców) – 34 440 zł [informacje pozyskane z BIP ww. miast].

W kontekście adaptacji do zmian klimatu zaplanowano stosowne finansowanie działań ze środków Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnIKS), który stanowi kontynuację dwóch wcześniejszych programów Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 oraz 2014-2020, a także Programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej (FEPW). Zarówno wdrażanie miejskich planów adaptacji do zmian klimatu dla miast objętych projektem MPA44, jak również opracowanie i wdrażanie planów adaptacji do zmian klimatu dla mniejszych miast – tam, gdzie występuje znacząca koncentracja problemów i zagrożeń związanych ze zmianami klimatu oraz istnieje konieczność podjęcia działań adaptacyjnych, ujęte zostało w programowaniu nowej perspektywy finansowej UE 2021-2027.

Zgodnie z obowiązującą Linią demarkacyjną (służącą koordynacji działań między poziomem krajowym i regionalnym z jednej strony, z drugiej zaś zapobiegającą podwójnemu finansowaniu działań z różnych programów finansowanych z polityki spójności) na obszar krajowy i regionalny w zakresie adaptacji do zmian klimatu dotyczącej perspektywy finansowej 2021-2027 w ramach programów FEnIKS oraz FEPW dofinansowane będzie opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu dla miast średnich o liczbie mieszkańców z przedziału 20 000 - 100 000, z wyjątkiem miast partnerów projektu MPA oraz Miasta Stołecznego Warszawy, a także miast o liczbie mieszkańców z przedziału 15 000 - 20 000 mieszkańców, będących stolicami powiatów, zaś plany adaptacji dla pozostałych miast będą mogły być potencjalnie sfinansowane w ramach regionalnych programów operacyjnych. Opracowywanie przez miasta miejskich planów adaptacji będzie miało wsparcie finansowe w wysokości maksymalnie 79,71% potrzebnej kwoty, bez potrzeby angażowania środków z budżetu państwa. W ramach Programu FEPW wsparcie opracowania planów adaptacji do zmian klimatu obejmie miasta z regionu Polski Wschodniej mające status miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze oraz ośrodki wzrostu spełniające

powyższe kryteria. Zaproponowane w przedmiotowym projekcie ustawy zmiany uzasadnią aplikowanie o środki na ten cel. Natomiast miasta będą musiały zapewnić wkład własny w wysokości do 20%.

Z szacunków MKiŚ wynika, że 132 (63%) miast powyżej 20 000 mieszkańców rozpoczęły prace nad opracowaniem MPA, w tym 102 (48%) miast przyjęły plan w drodze uchwały.

Ustalenie limitu wydatków dla JST na opracowanie MPA jest niemożliwe (z uwagi – tak jak wskazywano wcześniej, nieznana jest dokładna liczba miast, które będą opracowywać MPA w danym roku kalendarzowym), a wydatki te będą mieściły się w ramach budżetów poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego (tzn. nie będą powodowały zwiększenia ogólnej puli wydatków).

Miasta będą mogły opracować MPA również samodzielnie na podstawie już przyjętych MPA przez inne miasta. W tym zakresie IOŚ realizuje w 2023 specjalistyczne warsztaty dla miast liczących co najmniej 20 000 mieszkańców na temat tworzenia, wdrażania i monitorowania miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu.

Obowiązek opracowania MPA przypada na okres 1 lipca 2024 r. – 2 stycznia 2027 r. Można przyjąć, że 70 – 80 miast będzie starać się o sfinansowanie MPA z NFP, co skutkuje wkładem własnym gmin na poziomie maksymalnie 1–1,2 mln zł w latach 2024–2026. Koszty opracowania MPA dla niektórych miast są znacznie niższe i kształtują się na poziomie 20 tys. zł, czyli wydatki w takim przypadku wyniosą jedynie 0,24 mln zł w latach 2024–2026. Nie jest możliwe precyzyjne określenie liczby miast, które będą opracowywać MPA w danym roku kalendarzowym.

Projektowane zmiany w nieokreślonym zakresie mogą wpłynąć na administracyjne wydatki samorządów – większość zadań jest już przez gminy realizowana. Należy jednak mieć na uwadze, że uwzględnienie przez samorządy kwestii adaptacji do zmian klimatu na poziomie lokalnych dokumentów strategicznych umożliwi gminie aplikowanie o środki finansowe z funduszy europejskich na inwestycje.

Ze względu na wskazany brak możliwości określenia precyzyjnego limitu wydatków JST, w wierszu dotyczącym wydatków JST zamieszczono informację „b.d.”, ponieważ wskazuje to, że potencjalne wydatki JST mogą wystąpić, natomiast nie jest możliwe szczegółowe określenie w jakiej wysokości, w ilu gminach i w których latach.

Projektowane zmiany będą finansowane w ramach dostępnego limitu wydatków gmin, bez ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

Według rozeznania MKiŚ wydatki na opracowanie MPA będą zakwalifikowane jako wydatki bieżące JST. Wydatki JST są objęte Stabilizującą Regułą Wydatkową i powinny być uwzględniane do wyliczenia corocznie maksymalnego poziomu wydatków budżetu państwa, określonego zgodnie z art. 112aa ustawy o finansach publicznych. Dodatkowo, stosownie z uchwaloną 23 czerwca 2022 r. nowelizacją ustawy o finansach publicznych w zakresie SRW nie będą uwzględniane od roku 2023 prognozowane roczne przyrosty wydatków inwestycyjnych m.in. dla jednostek samorządu terytorialnego). Powyższe nie wiąże się z koniecznością przedstawienia obliczeń w tym zakresie przez MKiŚ (dane są przekazywane przez JST, a limity oblicza MF).

Aktualizacja MPA

Koszty na aktualizację wystąpią po stronie JST, natomiast ciężko jest oszacować w których latach (dla już przyjętych MPA nie ma obowiązku natychmiastowej aktualizacji), a aktualizacja MPA przyjętych po wejściu w życie ustawy ma następować na podstawie sprawozdań z monitorowania nie rzadziej niż raz na 6 lat.

Sprawozdawczość z MPA – realizowana przez IOŚ-PIB. Wydatki NFOŚiGW jako jednostki przekazującej środki do IOŚ-PIB - projektowane zmiany będą finansowane w ramach dostępnego limitu wydatków NFOŚiGW, bez ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.

Przyjęte założenia wyjściowe:

1. Docelowa liczba sprawozdań – 211 szt. – liczba może ulec zmianie przy uwzględnieniu danych GUS za 31.12.2023 r.
2. Przygotowanie systemu sprawozdawczości w ramach projektu KLIMADA 2.0 realizowanego w latach 2022/2023. Docelowym założeniem jest, że sprawozdania będą składane co 2 latach w latach parzystych, a od 2030 będziemy w posiadaniu 100% sprawozdań z MPA z 211 miast.
3. Szacunkowe rozłożenie sprawozdań w latach:
Ilości przypisane do a, b, c, d, e – nie są znane

ROK	Liczba przyjętych MPA	Szacunkowa liczba sprawozdań w roku	Szacowane koszty w tys. zł
Przed 2022	72		
2022	12		
2023	18+a	0	
2024	b	84	200
2025	c	0	50
2026	d	102+a+b	320
2027	e	0	50
2028		211 (102 +a+b+c +d)	431
2029		0	50
2030		211 (102 +a+b+c+d+e)	431
2031		0	50
2032		211 (102 +a+b+c+d+e)	431

Do wyliczeń przyjęto następujące założenia:

- a) przyjęto 2,36 etaty merytoryczne/5 m-cy/rok w 2024 r., 4,25 etaty w roku 2026 i 6 etatów w roku 2028, 2030 i 2032) + wsparcie techniczne w każdym roku 0,9 etatu/12 m-cy/rok;
b) wynagrodzenie etatu merytorycznego 10540 zł brutto (7515,02netto), a etatu technicznego 3600 zł brutto (2783,86 netto);
b) koszty usług chmurowych, innych usług niezwiązanych z zatrudnieniem osób - na tym etapie jest przyjęta szacunkowa kwota 3000 zł/rok.

Możliwe, że IOŚ nie będzie zatrudniał nowych osób, tylko np. zwiększy wynagrodzenie za wykonanie czynności merytorycznych/technicznych obecnym pracownikom.

Koszty wynagrodzenia oraz techniczne zostaną sfinansowane ze środków NFOŚiGW. IOŚ nie został wykazany po stronie dochodowej w tabeli, gdyż nie jest to jednostka sektora finansów publicznych) – środki otrzymane przez ten instytut nie są dochodami publicznymi.

Uzasadnienie wyliczeń.

Istotnym czynnikiem wpływającym na budżet jest potrzeba zabezpieczenia odpowiedniej merytorycznej kadry jak i osoby, która będzie wsparciem technicznym.

Brak zabezpieczenia wystarczających środków na realizację zadania będzie generować następujące ryzyka:

- możliwość opóźnienia we wdrażaniu zadania
- brak możliwości zatrudnienia merytorycznej kadry
- brak wsparcia użytkowników systemu
- brak możliwości rozwoju systemu

Biorąc pod uwagę powyższe w ramach planowanego budżetu założono:

a) wynagrodzenia osobowe pracowników z pochodnymi

Pracownicy umożliwią realizację zadań takich jak:

- analiza planów adaptacji, na podstawie których będą składane sprawozdania,
- wsparcie merytoryczne pracownikom miast przygotowującym sprawozdania,
- analiza sprawozdań z realizacji MPA, przygotowanych przez poszczególne miasta
- wsparcie techniczne/informatyczne,
- monitorowanie bezpieczeństwa i ciągłości działania systemu;

b) usługi obce, w tym koszt usług chmurowych, zapewnienie powierzchni i mediów niezbędnych do realizacji projektu;

c) infrastruktura projektu, w tym zakup/odnowienie licencji.

Na podstawie doświadczeń przyjęto, że w ramach 2,36 etatów (nowe zadania) będzie możliwość przeanalizowania 60-80 szt. sprawozdań składanych przez miasta.

a) wsparcie techniczne wewnętrzne i zewnętrzne, udzielanie informacji, obsługa informatyczna, aktualizacja formularzy: założono 0,9 etatu/12 m-cy/rok.

b) usługi obce, infrastruktura projekt

Gminy – zmniejszenie wpływów z opłat skarbowych

Mimo, że decyzje o pozwoleniu na budowę wydają organy administracji architektoniczno-budowlanej, w sytuacji wejścia w życie projektowanych regulacji, skutki w postaci zmniejszenia wpływów z opłaty skarbowej wystąpią więc po stronie gmin, a nie tych organów.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wpływy z opłaty skarbowej są źródłem dochodów własnych gmin. Wejście w życie projektowanej ustawy może spowodować uszczuplenie budżetów gmin z tytułu opłaty skarbowej w związku z propozycją zwolnienia budowy bezodpływowych zbiorników na wody opadowe i roztopowe z konieczności uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę, od których jest pobierana opłata. Nie jest możliwe wskazanie i oszacowanie wpływu projektowanych zmian na budżety gmin, z uwagi na fakt, że zakres zmian wprowadzanych projektowaną ustawą jest na tyle szeroki oraz dotyczy wielu aspektów, że zebranie tak szczegółowych informacji jest niemożliwe. Na brak możliwości zebrania i oszacowania wpływu projektowanej ustawy na budżety gmin wpływa także brak danych na temat ilości decyzji wydawanych obecnie w tym zakresie. Nowelizacja dotyczy jednak drobnych inwestycji stosunkowo rzadko występujących. Można więc zakładać, że nie będzie to istotna wielkość.

Ponadto, zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, pozwolenie wydawane na podstawie przepisów prawa budowlanego na budowę innych budowli wynosi 155 zł, także nie są to duże skutki finansowe (straty), które wystąpią po stronie gmin.

PIT, VAT, FUS, NFZ

Po stronie JST wystąpią dochody jedynie z PIT w związku ze zwiększeniem wynagrodzenia lub ewentualnie nowymi etatami w IOŚ – zostało to przedstawiono w tabeli.

Po stronie budżetu państwa wystąpią dochody z:

– VAT jako podatku od usługi opracowania/ aktualizacji MPA. Nie jest możliwe policzenie w których latach i w jakiej wysokości wystąpi taki dochód, gdyż jak wyżej wspomniano ciężko oszacować, ile miast, w jakich latach, samodzielnie czy zlecając na zewnątrz opracuje/ zaktualizuje MPA.

– z PIT w związku ze zwiększeniem wynagrodzenia lub ewentualnie nowymi etatami w IOŚ – zostało to przedstawiono w tabeli.

FUS, NFZ, FS, FP

Dochody Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS), Narodowego Funduszy Zdrowia (NFZ), Funduszu Solidarnościowego (FS), Funduszu Pracy (FP) wystąpią w związku ze zwiększeniem wynagrodzenia dla obecnie zatrudnionych pracowników lub zatrudnieniem nowych osób w IOŚ (składki na ubezpieczenia odprowadzane przez pracowników i pracodawcę). Dochody FUS będą stanowiły składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe (13,71% składki z wynagrodzenia pracownika oraz 17,93% – składki odprowadzane przez pracodawcę). Dochody NFZ – składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% podstawy wymiaru składek. Dochody FS (1,45%) i FP (1%) – składki odprowadzane na te fundusze przez pracodawcę.

Usprawnienie działania Programu „Stop Smog”.

Zmiana wartości przedsięwzięcia niskoemisyjnego z 53 000 zł do 106 000 zł przy jednoczesnym wzroście finansowania przedsięwzięcia ze środków budżetu państwa z 70 do 90 % spowoduje wzrost kosztów porozumień zawartych do dnia wejścia w życie ustawy (z wyłączeniem tych, dla których zawarto umowy z beneficjentem, o której mowa w art. 11d ust. 2 ustawy zmienianej) i zawieranych w latach 2023-2024.

Porozumienia będą zawierane zgodnie z art. 29a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków jedynie do wartości będącej równowartością pobranej opłaty recyklingowej, o której mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 160), która jest wnoszona, na rachunek bankowy Funduszu, zgodnie z zapotrzebowaniem wynikającym z realizacji porozumień.

Jednocześnie należy wskazać, że ww. zmiany nie spowodują wzrostu dodatkowych wydatków z budżetu państwa ponad te przewidziane w art. 29a ww. ustawy. Wprowadzone zmiany spowodują jedynie wzrost dynamiki wydawanych środków spowodowany większą atrakcyjnością Programu.

Zgodnie z przyjętymi założeniami do projektu ustawy nowymi przepisami będą objęte gminy jedynie w zakresie umów, które nie zostały zawarte z beneficjentem.

Biorąc pod uwagę fakt, że na dzień 28 listopada 2023 r. podpisano 19 porozumień na realizację 1795 przedsięwzięć niskoemisyjnych, szacowane koszty dla już podpisanych porozumień będą się kształtować na poziomie 153,4 mln zł.

Szacuje się, że wydatki JST w związku z realizacją Programu „Stop Smog” (wkład własny gmin, który jest wnoszony w ramach realizacji Programu „Stop Smog”) według stanu na dzień 28 listopada br. dla podpisanych 19 porozumień będą się kształtowały w przedziale 28,6 mln zł (przy założeniu, że wszystkie gminy, które przystąpiły na chwilę obecną do Programu, będą go realizować na starych zasadach) – ok. 13,9 mln zł (przy założeniu, że wszystkie gminy, które przystąpiły do Programu, będą go realizować na nowych zasadach; z wyłączeniem umów, które gminy zawarły już z beneficjentem – te realizowane będą na dotychczasowych zasadach oraz zakończonych porozumień).

Wielkość wkładu własnego JST (po wprowadzeniu projektowanych zmian) jest uzależniona od liczby gmin, które postanowią podpisać aneks do porozumienia i realizować Program na nowych zasadach.

Konieczne jest również zabezpieczenie środków na prowadzenie dalszych naborów w ramach realizacji Programu, dlatego niezbędne jest pozyskanie środków przewidzianych w art. 29a ww. ustawy na 2024 r. Jednocześnie należy tu ponownie podkreślić, że zmiany te nie spowodują dodatkowych wydatków z budżetu państwa ponad te przewidziane już w art. 29a ww. ustawy.

Fundusz Rozwoju Regionalnego (FRR)

Projekt ustawy nie tworzy nowego FRR, nie tworzy nowego źródła przychodów FRR ani nie określa nowej metodologii liczenia jego przychodów, dlatego wykazywanie tych przychodów w tabeli w pkt 6 OSR nie jest uzasadnione.

Obecnie nie planuje się ubiegania się o dotację z budżetu państwa na dokapitalizowanie funduszu w związku z rozszerzeniem katalogu zadań. Tym samym zmiana ta nie będzie wpływać na zwiększenie poziomu zaangażowania środków budżetu państwa, a zadania FRR będą realizowane w ramach środków określonych w jego planie finansowym na rok 2023 i w latach kolejnych. Środki funduszu wydatkowane są zgodnie z Planem działań, ujętym w zarządzeniu MFiPR w sprawie dysponowania środkami z FRR i podlegają zatwierdzeniu przez MFiPR. Ze względu na fakt, że środki funduszu przeznacza się na różne cele, dokładne określenie wydatków na wzmacnianie możliwości inwestycyjnych miast i miejskich obszarów funkcjonalnych ukierunkowanych na zieloną transformację będzie możliwe po zatwierdzeniu Planu działań oraz wybraniu do realizacji konkretnych projektów.

Zmiana w zakresie finansowania realizacji zadań wynikających z ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt – zmiana ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt

Wydatki będą kształtowały się następująco:

ROK 2022

Bez wydatków.

Rok przyjęcia ustawy oraz wejścia w życie przepisów art. 29 pkt. 1, art. 33, art. 34 i art. 36.

ROK 2023

962,000 tys. zł, w tym:

Wydatki majątkowe: 0,000 tys. zł;

Wydatki bieżące: 533,840 tys. zł

W 2023 roku zostaną poniesione koszty związane z organizacją i przygotowaniem zadania. Będą to przede wszystkim koszty bieżące zlecenia opracowań przedprojektowych, analiz, ekspertyz oraz usług doradczych itp.

Wydatki osobowe: 428,160 tys. zł

Do czasu powołania dyrektora Centralnego Azylu, ponoszone będą koszty osobowe związane z powołaniem Pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azylu. Zakłada się, że Pełnomocnik będzie wspierany przez zespół (do 3 etatów) funkcjonujący w ramach jednostki wyodrębnionej w ramach struktury organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw środowiska.

Na wydatki osobowe składały się będą wynagrodzenia wraz z pochodnymi (składki na ubezpieczenie społeczne, składki na fundusz pracy).

Łącznie – do 4 etatów MKiŚ.

Etat Pełnomocnika

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu Pełnomocnika: 125,190 tys. zł brutto;
- 2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 21,520 tys. zł;
- 3) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 3,067 tys. zł.

Łącznie 3 etaty korpusu służby cywilnej:

- 1) Wynagrodzenia: 232,683 tys. zł brutto;
- 2) Składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę: 39,999 tys. zł;
- 3) Składki na Fundusz Pracy: 5,701 tys. zł.

Kwoty wykazywane w obliczeniach zaokrąglono do pełnych złotych, przy czym końcówki poniżej 0,5 zł pomija się, a końcówki równe bądź większe od 0,5 zł zaokrąglą się do pełnych zł.

ROK 2024

7 093,000 tys. zł, w tym:

Wydatki majątkowe: 1 700,000 tys. zł;

Wydatki bieżące: 3 077,177 tys. zł

W tym roku poniesione zostaną wydatki majątkowe związane z przygotowaniem wielowariantowej koncepcji projektowej wraz ze sporządzeniem map sytuacyjno-wysokościowych dla celów projektowych oraz sporządzenie opisu przedmiotów zamówienia.

Zostaną również zrealizowane zakupy w zakresie itp. wyposażenia nowych stanowisk pracy w Centralnym Azylu, świadczenia kompleksowych usług związanych z transportem, badaniem, przetrzymywaniem zwierząt itp. Na pozostałe wydatki składać się będzie koszt zakupu samochodu, który będzie służył pracownikom Centralnego Azylu do realizacji obowiązków służbowych, w tym do przewożenia mniejszych zwierząt.

Wydatki osobowe: 2 315,823 tys. zł

Od wejścia w życie ustawy ponoszone będą koszty z tytułu powołania dyrektora Centralnego Azylu i jego zastępcy, a także koszty przeznaczone na zatrudnienie personelu Centralnego Azylu.

W pierwszym roku funkcjonowania Centralnego Azylu przewiduje się zatrudnienie do **19** osób obsługujących państwową jednostkę budżetową.

Dodatkowo w Ministerstwie Klimatu i Środowiska zostanie zatrudniona lub wybrana z zespołu wspierającego Pełnomocnika do spraw organizacji Centralnego Azylu na wcześniejszym etapie prac osoba dedykowana do koordynacji działań nadzorczych Ministra nad Centralnym Azylem.

Łącznie – do 21 etatów + 1 etat MKiŚ.

W kalkulacji kosztów przyjęto średnie wynagrodzenie brutto pracownika na poziomie 7,051 tys. zł. co odpowiada przeciętnemu wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw (źródło: <https://warszawa.stat.gov.pl/warszawa/#>); natomiast wynagrodzenie dyrektora Centralnego Azylu (na potrzeby obliczeń) przyjęto na poziomie 11 tys. zł brutto, a zastępcy dyrektora Centralnego Azylu na poziomie 9 tys.

Etat dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu dyrektora: 132,000 tys. zł brutto;
- 2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 22,691 tys. zł;
- 3) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 3,234 tys. zł.

Etat zastępcy dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu zastępcy dyrektora: 81,000 tys. zł brutto;
- 2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 13,924 tys. zł;
- 3) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 1,985 tys. zł.

Łącznie 19 etatów pracowników Centralnego Azylu

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 19 etatów pracowników Centralnego Azylu: 1 607,628 tys. zł brutto;
- 2) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – 19 pracowników Centralnego Azylu (17,19%): 276 351,25 tys. zł;
- 3) składki na Fundusz Pracy – 10 pracowników Centralnego Azylu (2,45%): 39,387 tys. zł.

Etat pracownika MKiŚ

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska: 84,612 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 4 etatów pracowników MKiŚ zatrudnionych w 2023 r. (Pełnomocnik oraz 3 etaty pracowników (8,5%): 30,419 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – pracownik MKiŚ (17,19%): 19,774 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – pracownik MKiŚ (2,45%): 2,818 tys. zł.

Kwoty wykazywane w obliczeniach zaokrąglono do pełnych złotych, przy czym końcówki poniżej 0,5 zł pomija się, a końcówki równe bądź większe od 0,5 zł zaokrąglą się do pełnych zł.

ROK 2025

7 100,000 tys. zł, w tym:

Wydatki majątkowe: 2 100,000 tys. zł;

Wydatki bieżące: 2 494,517 tys. zł

W tym roku poniesione zostaną wydatki majątkowe, związane z zakupem drugiego samochodu typu pick-up na potrzeby Centralnego Azylu dla Zwierząt dostosowanego do transportu mniejszych i średnich zwierząt oraz z przygotowaniem projektu budowlanego i wykonawczego dla zadania etapowa budowa obiektów Centralnego Azylu dla Zwierząt w miejscowości Warszawianka wraz z wyposażeniem.

Celem opracowania będzie przygotowanie kompleksowej wielobranżowej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem wszelkich niezbędnych decyzji administracyjnych umożliwiających rozpoczęcie realizacji zadania.

Pozostałe koszty bieżące stanowią będą wydatki związane z funkcjonowaniem państwowej jednostki budżetowej.

Wydatki osobowe: 2 505,483 tys. zł

Na wydatki osobowe składały się będą wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenia roczne) wraz z pochodnymi (składki na ubezpieczenie społeczne, składki na fundusz pracy) ponoszone w związku z zatrudnieniem dyrektora Centralnego Azylu, zastępcy dyrektora Centralnego Azylu, 19 etatów pracowników Centralnego Azylu oraz 1 etatu pracownika Ministerstwa klimatu i Środowiska.

Łącznie – do 21 etatów CA + 1 etat MKiŚ.

Etat dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu dyrektora: 132,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu dyrektora (8,5%): 11,220 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 24,620 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 3,509 tys. zł.

Etat zastępcy dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu zastępcy dyrektora: 108,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu zastępcy dyrektora (8,5%): 6,885 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 19,749 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 2,815 tys. zł.

Łącznie 19 etatów pracowników Centralnego Azylu

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 19 etatów pracownika Centralnego Azylu: 1 607,628 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 19 etatów pracowników Centralnego Azylu (8,5%): 136,648 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – 19 pracowników Centralnego Azylu (17,19%): 299,841 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – 19 pracowników Centralnego Azylu (2,45%): 42,735 tys. zł.

Etat pracownika MKiŚ

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska: 84,612 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne pracownika MKiŚ (8,5%): 7,192 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – pracownik MKiŚ (17,19%): 15,781 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – pracownik MKiŚ (2,45%): 2,249 tys. zł.

Kwoty wykazywane w obliczeniach zaokrąglono do pełnych złotych, przy czym końcówki poniżej 0,5 zł pomija się, a końcówki równe bądź większe od 0,5 zł zaokrąglą się do pełnych zł.

ROK 2026

10 310,000 tys. zł, w tym:

Wydatki majątkowe: 5 600,000 tys. zł;

Wydatki bieżące: 2 201,771 tys. zł

W roku 2026 planowane jest rozpoczęcie realizacji robót budowlanych oraz niezbędnych usług nadzorów związanych z budową obiektów Centralnego Azylu w miejscowości Warszawianka wraz z wyposażeniem.

W tym do 30.11.2026 r. planowane jest zakończenie realizacji ETAPU I obejmującego budynek administracyjny wraz z jego wyposażeniem i przekazanie go do użytkowania, w tym etapie planowana jest również realizacja ogrodzenia Centralnego Azylu i zagospodarowania części terenu umożliwiające funkcjonowanie budynku administracyjnego.

Koszty bieżące stanowią będą wydatki związane z funkcjonowaniem państwowej jednostki budżetowej.

Wydatki osobowe: 2 508,229 tys. zł

Na wydatki osobowe składały się będą wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenia roczne) wraz z pochodnymi (składki na ubezpieczenie społeczne, składki na fundusz pracy) ponoszone w związku z zatrudnieniem dyrektora Centralnego Azylu, zastępcy dyrektora Centralnego Azylu, 19 etatów pracowników Centralnego Azylu oraz 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Łącznie – do 21 etatów CA + 1 etat MKiŚ.

Etat dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu dyrektora: 132,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu dyrektora (8,5%): 11,220 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 24,620 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 3,509 tys. zł.

Etat zastępcy dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu zastępcy dyrektora: 108,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu zastępcy dyrektora (8,5%): 9,180 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 20,143 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 2,871 tys. zł.

Łącznie 19 etatów pracowników Centralnego Azylu

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 19 etatów pracownika Centralnego Azylu: 1 607,628 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 19 etatów pracowników Centralnego Azylu (8,5%): 136,648 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – 19 pracowników Centralnego Azylu (17,19%): 299,841 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – 19 pracowników Centralnego Azylu (2,45%): 42,735 tys. zł.

Etat pracownika MKiŚ

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska: 84,612 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne pracownika MKiŚ (8,5%): 7,192 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – pracownik MKiŚ (17,19%): 15,781 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – pracownik MKiŚ (2,45%): 2,249 tys. zł.

Kwoty wykazywane w obliczeniach zaokrąglono do pełnych złotych, przy czym końcówki poniżej 0,5 zł pomija się, a końcówki równe bądź większe od 0,5 zł zaokrąglą się do pełnych zł.

ROK 2027

14 150,000 tys. zł, w tym:

Wydatki majątkowe 9 700,000 tys. zł;

Wydatki bieżące 1 941,771 tys. zł

W roku 2027 planowana jest kontynuacja realizacji robót budowlanych oraz niezbędnych usług nadzorów związanych z budową obiektów Centralnego Azylu w miejscowości Warszawianka wraz z wyposażeniem

W tym roku planowane jest zakończenie realizacji ETAPU II obejmującego budynek azylu dla małych i średnich zwierząt oraz z jego wyposażeniem i przekazanie go do użytkowania, w tym etapie planowana jest również realizacja zagospodarowania terenu umożliwiającego funkcjonowanie budynku azylu dla mniejszych zwierząt.

Koszty bieżące stanowią będą wydatki związane z funkcjonowaniem państwowej jednostki budżetowej.

Wydatki osobowe: 2 508,229 tys. zł

Na wydatki osobowe składały się będą wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenia roczne) wraz z pochodnymi (składki na ubezpieczenie społeczne, składki na fundusz pracy) ponoszone w związku z zatrudnieniem dyrektora Centralnego Azylu, zastępcy dyrektora Centralnego Azylu, 19 etatów pracowników Centralnego Azylu oraz 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Łącznie – do 21 etatów CA + 1 etat MKiŚ.

Etat Dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu dyrektora: 132,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu dyrektora (8,5%): 11,220 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 24,620 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 3,509 tys. zł.

Etat zastępcy dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu zastępcy dyrektora: 108,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu zastępcy dyrektora (8,5%): 9,180 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 20,143 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 2,871 tys. zł.

Łącznie 19 etatów pracowników Centralnego Azylu

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 19 etatów pracownika Centralnego Azylu: 1 607,628 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 19 etatów pracowników Centralnego Azylu (8,5%): 136,648 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – 19 pracowników Centralnego Azylu (17,19%): 299,841 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – 19 pracowników Centralnego Azylu (2,45%): 42,735 tys. zł.

Etat pracownika MKiŚ

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska: 84,612 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne pracownika MKiŚ (8,5%): 7,192 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – pracownik MKiŚ (17,19%): 15,781 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – pracownik MKiŚ (2,45%): 2,249 tys. zł.

Kwoty wykazywane w obliczeniach zaokrąglono do pełnych złotych, przy czym końcówki poniżej 0,5 zł pomija się, a końcówki równe bądź większe od 0,5 zł zaokrąglą się do pełnych zł.

ROK 2028

18 878,400 tys. zł, w tym:

Wydatki majątkowe: 12 749,400 tys. zł;

Wydatki bieżące: 3 620,771 tys. zł

W roku 2028 planowane jest zakończenie realizacji inwestycji wraz z wyposażeniem i przekazaniem jej do użytkowania. W tym roku planowana jest również realizacja docelowego zagospodarowania terenu co umożliwi funkcjonowanie całości. Dodatkowo w związku z zakończeniem prac panowany jest zakup samochodu typu minivan do transportu zwierząt średniej wielkości lub większej ilości mniejszych.

Koszty bieżące stanowią będą wydatki związane z funkcjonowaniem państwowej jednostki budżetowej.

Od 2028 roku struktura wydatków bieżących ulegnie zmianie ze względu na przyjmowanie zwierząt do oddanych do użytkowania obiektów Centralnego Azylu i czynności związanych z ich utrzymaniem na terenie zakładu.

Wydatki osobowe: 2 508,229 tys. zł

Na wydatki osobowe składały się będą wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenia roczne) wraz z pochodnymi (składki na ubezpieczenie społeczne, składki na fundusz pracy) ponoszone w związku z zatrudnieniem dyrektora Centralnego Azylu, zastępcy dyrektora Centralnego Azylu, 19 etatów pracowników Centralnego Azylu oraz 1 etatu pracownika Ministerstwa klimatu i Środowiska.

Łącznie – do 21 etatów CA + 1 etat MKiŚ.

Etat dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu dyrektora: 132,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu dyrektora (8,5%): 11,220 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 24,620 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 3,509 tys. zł.

Etat zastępcy dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu zastępcy dyrektora: 108,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu zastępcy dyrektora (8,5%): 9,180 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 20,143 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 2,871 tys. zł.

Łącznie 19 etatów pracowników Centralnego Azylu

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 19 etatów pracownika Centralnego Azylu: 1 607,628 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 19 etatów pracowników Centralnego Azylu (8,5%): 136,648 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – 19 pracowników Centralnego Azylu (17,19%): 299,841 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – 19 pracowników Centralnego Azylu (2,45%): 42,735 tys. zł.

Etat pracownika MKiŚ

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska: 84,612 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne pracownika MKiŚ (8,5%): 7,192 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – pracownik MKiŚ (17,19%): 15,781 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy – pracownik MKiŚ (2,45%): 2,249 tys. zł.

Kwoty wykazywane w obliczeniach zaokrąglono do pełnych złotych, przy czym końcówki poniżej 0,5 zł pomija się, a końcówki równe bądź większe od 0,5 zł zaokrąglą się do pełnych zł.

LATA 2029-2031

Łącznie 18 880,000 tys. zł, w tym:

Wydatki majątkowe: 400,000 tys. zł;

Wydatki bieżące: 10 955,313 tys. zł

W tych latach ponoszone będą wydatki na funkcjonowanie Centralnego Azylu. W ramach nakładów majątkowych planowane są zakupy związane z sprzętem komputerowym i oprogramowaniem na potrzeby Centralnego Azylu.

Wydatki osobowe: 7 524,687 tys. zł

Na wydatki osobowe składały się będą wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenia roczne) wraz z pochodnymi (składki na ubezpieczenie społeczne, składki na fundusz pracy) ponoszone w związku z zatrudnieniem dyrektora Centralnego Azylu, zastępcy dyrektora Centralnego Azylu, 19 etatów pracowników Centralnego Azylu oraz 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Łącznie – do 21 etatów CA + 1 etat MKiŚ.

Etat dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu dyrektora: 396,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu dyrektora (8,5%): 33,660 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 73,859 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 10,527 tys. zł.

Etat zastępcy dyrektora

- 1) wynagrodzenia osobowe dla 1 etatu zastępcy dyrektora: 324,000 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 1 etatu zastępcy dyrektora (8,5%): 27,540 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę (17,19%): 60,430 tys. zł;
- 4) składki na Fundusz Pracy (2,45%): 8,613 tys. zł.

Łącznie 19 etatów pracowników Centralnego Azylu

- 1) wynagrodzenie osobowe dla 19 etatów pracownika Centralnego Azylu: 4 822,884 tys. zł brutto;
- 2) dodatkowe wynagrodzenie roczne dla 13-19 etatów pracowników Centralnego Azylu: 409,945 tys. zł brutto;
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – 19 pracowników Centralnego Azylu (17,19%): 899,523 tys. zł;

	<p>4) składki na Fundusz Pracy (w roku 2029) – 19 pracowników Centralnego Azylu (2,45%): 128,204 tys. zł;</p> <p><u>Etat pracownika MKiŚ</u></p> <p>1) wynagrodzenie osobowe dla 1 etatu pracownika Ministerstwa Klimatu i Środowiska: 253,836 tys. zł brutto;</p> <p>2) dodatkowe wynagrodzenie roczne pracownika MKiŚ (8,5%): 21,576 tys. zł brutto;</p> <p>3) składki na ubezpieczenie społeczne finansowane przez pracodawcę – pracownik MKiŚ (17,19%): 47,343 tys. zł;</p> <p>4) składki na Fundusz Pracy - pracownik MKiŚ (2,45%): 6,748 tys. zł.</p> <p>Kwoty wykazywane w obliczeniach zaokrąglono do pełnych złotych, przy czym końcówki poniżej 0,5 zł pomija się, a końcówki równe bądź większe od 0,5 zł zaokrąglą się do pełnych zł.</p> <p>Określając liczbę pracowników niezbędnych do obsługi Centralnego Azylu, kierowano się danymi udostępnionymi przez RDPOZiA dotyczącymi liczby opiekunów zwierząt w poszczególnych ogrodach zoologicznych i całkowitej liczby zwierząt utrzymywanych w tych placówkach. Przykładowo ogród zoologiczny w Toruniu zatrudnia 9 opiekunów przy całkowitej ilości utrzymywanych zwierząt wynoszącej 263 osobniki przynależące do 99 gatunków. W Parku Dzikich Zwierząt Kadzidłowo na 391 zwierząt, 70 gatunków przypada natomiast 7 stałych pracowników.⁸⁾ Ze stosunku liczby opiekunów zwierząt do liczby utrzymywanych zwierząt oraz na podstawie analizy dostępnych danych i statystyk w zakresie ilości i rodzaju zatrzymywanych rocznie okazów gatunków zwierząt, które mogłyby trafiać docelowo do Centralnego Azylu, przez analogię, oszacowano wielkość zapotrzebowania na pracowników. Jak jednak podkreślono wcześniej liczba ta jest jedynie szacowaną ilością, zapewniającą możliwość funkcjonowania Centralnego Azylu w początkowej jego fazie. Dopiero po otwarciu Centralnego Azylu faktyczny „napływ” zwierząt pozwoli na weryfikację i ocenę rzeczywistych potrzeb w zakresie liczebności zespołu pracowników Centralnego Azylu zapewniającego jego sprawną obsługę i pełną operacyjność.</p> <p>Uwaga: Przyjęte w obliczeniach powyżej wartości wynagrodzeń podlegały będą waloryzacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (POŚ)	0,000	0,119	0,030	0,190	0,286	0,601	1,225
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe (CA)	-0,138	-0,019	0,024	0,004	0,000	0,000	-0,129
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Uwzględnianie w planowanych przedsięwzięciach/inwestycjach, które wymagają przygotowania oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzenia oceny ryzyka klimatycznego (analiza oraz ocena podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu). Pośredni wpływ na sektor dużych przedsiębiorstw może nastąpić ze względu na ułatwienia w procesie inwestycyjnym zmierzającym do realizacji budowy bezodpływowych zbiorników na wody opadowe i roztopowe o pojemności do 15 m ³ .						

⁸⁾ Dane za 2019 r.

	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Uwzględnianie w planowanych przedsięwzięciach/inwestycjach, które wymagają przygotowania oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzenia oceny ryzyka klimatycznego (analiza oraz ocena podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu).</p> <p>Pośredni wpływ na sektor MŚP może nastąpić ze względu na ułatwienia w procesie inwestycyjnym zmierzającym do realizacji budowy bezodpływowych zbiorników na wody opadowe i roztopowe o pojemności do 15 m³.</p> <p>Wysokie prawdopodobieństwo jest wzrost inwestycji w rozwój powierzchni zieleni i instalowania urządzeń i rozwiązań do zatrzymania oraz magazynowania wody opadowej i roztopowej.</p>
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Uwzględnienie w dokumentach planistycznych gmin wniosków i rekomendacji z MPA, a także przeznaczenie większej puli środków z budżetów obywatelskich na błękitno-niebieską infrastrukturę korzystnie wpłynie na zdrowie obywateli, poprawi jakość powietrza w miastach i zwiększy ilość terenów zielonych.</p> <p>Zaproponowane zmiany mają bowiem na celu ograniczanie wpływu zmian klimatu, co wiązać się będzie z podwyższeniem ochrony przed skutkami suszy, w tym zapewnieniem lepszej jakości życia mieszkańców (bezpieczeństwo, poprawa dostępności zasobów wodnych, tworzenie nowych miejsc pracy, zwiększenie walorów krajobrazowych i turystycznych regionów). Przewidywane zmiany mogą również generować korzyści ekonomiczne, dzięki zastąpieniu wody wodociągowej magazynowaną deszczówką.</p> <p>Wysokie prawdopodobieństwo jest wzrost inwestycji w rozwój terenów zieleni i instalowania urządzeń i rozwiązań do zatrzymania oraz magazynowania wody opadowej i roztopowej, co powinno przyczynić się do poprawy warunków życia.</p>
	osoby z niepełnosprawnością oraz osoby starsze	<p>Uwzględnienie w dokumentach strategicznych gmin wniosków i rekomendacji z MPA, a także przeznaczenie większej puli środków z budżetów obywatelskich na błękitno-niebieską infrastrukturę korzystnie wpłynie na zdrowie osób z niepełnosprawnością oraz osoby starsze, poprawi jakość powietrza w miastach i zwiększy ilość terenów zielonych.</p>
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Łagodzenie skutków zmian klimatu i poprawa stanu gospodarki wodnej kraju.
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dochody obywateli:</p> <p>W ujęciu pieniężnym źródłem dochodów obywateli będą wynagrodzenia netto przewidziane w ramach zwiększenia wynagrodzenia dla obecnie zatrudnionych pracowników lub zatrudnienia nowych pracowników przez IOŚ.</p> <p>Do wyliczeń przyjęto następujące założenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2,36 etaty merytoryczne/5 m-cy/rok w 2024 r., 4,25 etaty w roku 2026 i 6 etatów w latach 2028, 2030 i 2032 + wsparcie techniczne w każdym roku 0,9 etatu/12 m-cy/rok, wynagrodzenie etatu merytorycznego 10540 zł brutto (7515,02 zł netto), wynagrodzenie etatu technicznego 3600 zł brutto (2783,86 zł netto). <p>Wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, będzie znikomy na etapie rozpoczęcia funkcjonowania Centralnego Azylu i związany z zatrudnieniem 20 osób (z wyłączeniem dyrektora Centralnego Azylu i jego zastępcy). W związku z faktem, iż ustawa dotycząca Centralnego Azylu dla Zwierząt (CAZ), w odniesieniu do limitu wydatków już obowiązuje, zawarte w powyższej tabeli informacje, dotyczące skutków finansowych dane wskazują różnice wynikające z przesunięcia środków między poszczególnymi latami, a nie całości.</p> <p>Sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw:</p> <p>Wejście w życie ustawy będzie miało wpływ na funkcjonowanie mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, poprzez generowanie popytu na usługi związane z robotami budowlanymi, projektowaniem oraz utrzymaniem zwierząt. Niemniej jednak, trudno oszacować czy prace związane z adaptacją istniejącego obiektu na potrzeby Centralnego Azylu będą prowadzone przez duże czy małe przedsiębiorstwa.</p> <p>MPA:</p>	

W ujęciu pieniężnym regulacja będzie miała pozytywny wpływ na sektor małych i średnich przedsiębiorstw, instytucji, które zajmują się opracowaniem planów adaptacji do zmian klimatu oraz innych analogicznych dokumentów planistycznych i strategicznych. Średni koszt opracowania jednego MPA oszacowano na 100 000 zł. Opracowanie MPA dla miast powyżej 20 000 mieszkańców przyczyni się do wzrostu dochodów ww. przedsiębiorców. Koszt w poszczególnych latach jest trudny do oszacowania, gdyż nie wiadomo, ile gmin i w którym roku zleci opracowanie/aktualizację MPA.

Zbiorniki na wody opadowe i roztopowe:

Brak jest możliwości oszacowania liczby potencjalnych zainteresowanych lokalizowaniem zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe o pojemności do 15 m³, ale można stwierdzić, że dzięki uproszeniu procedur (nie będzie wymagana decyzja o pozwolenie na budowę), oczekiwany jest wzrost zainteresowania budową tych zbiorników.

Aktualnie w odniesieniu do zbiorników na wodę będących budowlą jest obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę, co zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane oznacza, że obiekty te już teraz podlegają po ich wybudowaniu – obowiązkowi wykonania geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej. Zatem podtrzymanie w projekcie przedmiotowej regulacji w zakresie obowiązku przeprowadzenia geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, nie nakłada na inwestora żadnych nowych obowiązków czy dodatkowych kosztów, ani też nie wydłuża procesu inwestycyjnego (w stosunku do obecnych regulacji).

Należy jednak zauważyć, że projektowana zmiana, przez zniesienie obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę przedmiotowych obiektów, wprowadza ułatwienia dla inwestora w zakresie geodezyjnej obsługi inwestycji, przez zwolnienie go z obowiązku zapewnienia geodezyjnego wyznaczenia tych obiektów w terenie (tyczenia). Obecnie obowiązek taki wynika z przywołanego wyżej art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane. Projektowana zmiana przyczyni się zatem do przyspieszenia realizacji inwestycji oraz zmniejszenia jej kosztów.

Zgodnie z ustawą o opłacie skarbowej wydanie pozwolenia na budowę dla innych budowli (część III pkt 9 ppkt 1 lit. h w tabeli) wynosi 155 zł, natomiast zgłoszenie budowy jest bez opłaty.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Zwiększenie liczby dokumentów – opracowanie miejskich planów adaptacji do zmian klimatu i sprawozdań z wdrażania działań adaptacyjnych zawartych w MPA; uwzględnianie w planowanych przedsięwzięciach/inwestycjach, które wymagają przygotowania oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzenia analizy podatności (narażenia oraz odporności) przedsięwzięcia na zmiany klimatu; sporządzane/aktualizowane strategie rozwoju gmin, plany ogólne gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego będą uwzględniały wnioski i rekomendacje z opracowanych miejskich planów adaptacji do zmian klimatu;

Zmniejszenie liczby dokumentów/ skrócenie czasu na załatwienie sprawy – nie będzie wymagana decyzja o pozwolenie na budowę przy budowie zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe o pojemności do 15 m³. Dodatkowo zmniejszy się liczba dokumentów związanych z obowiązkiem opracowania aktualizacji programów ochrony powietrza, poprzez zmniejszenie częstotliwości opracowania dokumentów.

Zmniejszenie liczby procedur – nie będzie konieczności składania oświadczenia o posiadanych łącznie środkach własnych oraz zasobach majątkowych beneficjenta.

Projektowana regulacja w zakresie zmiany ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt nie wpłynie na zmiany obciążeń regulacyjnych, w szczególności na zwiększenie obciążeń dla obywateli. Niemniej w wyniku urealnienia terminów związanych z procesem inwestycyjnym, w związku z którym w początkowym okresie funkcjonowania Centralnego Azylu niezbędne będzie zawarcie umów na świadczenie kompleksowych usług związanych z transportem, badaniem, przetrzymywaniem zwierząt itp., które będą realizowane przez podmioty zewnętrzne zwiększy się liczba dokumentów w obiegu oraz nieznacznie wydłuży się czas potrzebny na załatwienie sprawy.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany mogą wpłynąć pozytywnie na zatrudnienie w firmach zajmujących się opracowywaniem MPA, wykonujących oceny oddziaływania na środowisko, w firmach budujących zbiorniki na wody opadowe i roztopowe, zakładających zieleń.

Zaproponowane zmiany wpłyną korzystnie na sektor przedsiębiorstw – umożliwią ich dalsze, niezakłócone przez czynniki związane ze zmianami klimatu, funkcjonowanie.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☒ zdrowie
☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ inne:	

Omówienie wpływu	<p>Wprowadzenie proponowanych zmian wpłynie pozytywnie na środowisko naturalne oraz zieloną transformację, w tym różnorodność biologiczną oraz klimat ze względu na zwiększenie potencjału retencji wody i zwiększenie udziału terenów zieleni w nowo planowanych inwestycjach. Wejście w życie niniejszej ustawy zapewni lepsze uwzględnienie aspektów zrównoważonego rozwoju w polityce rozwojowej kraju oraz jst i ich obszarów funkcjonalnych oraz w procedurach planowania przestrzeni miejskiej. Zapewni odpowiednie konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach tych procedur oraz wspieranie potencjału instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym w celu realizacji takich projektów.</p> <p>Wdrażanie MPA, budowa nowych budynków lub rozbudowa istniejących przyczyni się do zmniejszenia wpływu niekorzystnych skutków zmian klimatu (np. miejskiej wyspy ciepła, fal upałów, powodzi) na zdrowie i życie ludzi, a także do poprawy jakości powietrza, wzrostu powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.</p> <p>Proponowane rozwiązania pośrednio powinny się przyczynić do poprawy stanu środowiska.</p> <p>Nakierowanie środków Funduszu Rozwoju Regionalnego na działania dot. zielonej transformacji obszarów miejskich pozwoli na wsparcie zdolności instytucjonalnych jst w projektowaniu oraz realizacji projektów ukierunkowanych na zieloną transformację z uwzględnieniem partycypacji społecznej.</p>
------------------	--

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie ustawy – 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

Z kolei przepisy dotyczące budżetu obywatelskiego stosuje się po raz pierwszy do konsultacji społecznych prowadzonych w gminach w ramach budżetu obywatelskiego na rok 2024, jeżeli do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zakończono etapu zgłaszania projektów budżetu obywatelskiego na ten rok.

MPA miast o liczbie mieszkańców równej lub wyższej niż 20 tys. powinny być przyjęte nie później niż do 2 stycznia 2027 r. Sporządzane lub aktualizowane po wejściu w życie ustawy strategie rozwoju gmin, plany ogólne gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego będą uwzględniały wnioski i rekomendacje z opracowanych i przyjętych w tych gminach miejskich planów adaptacji do zmian klimatu.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja projektu nastąpi po 4 latach od wejścia ustawy w życie, w szczególności mając na uwadze mierniki:

1. Liczba miast $\geq 20\ 000$ mieszkańców z uchwalonym miejskim planem adaptacji – 100%
2. Liczba miast, które przeznaczyły część puli budżetu obywatelskiego na zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych – 100%
3. Odsetek mieszkańców polskich miast objętych miejskimi planami adaptacji – 60% w 2030 (cel PEP2030).
4. Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach w stosunku do powierzchni ogólnej – powyżej 2,3% w każdym województwie (cel PEP2030).
5. Coroczna analiza na podstawie ustawy o finansach publicznych.

Projektowana regulacja w zakresie zmiany ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt nie wpłynie na zmiany obciążeń regulacyjnych, w szczególności na zwiększenie obciążeń dla obywateli. Niemniej w wyniku urealnienia terminów związanych z procesem inwestycyjnym, w związku z którym w początkowym okresie funkcjonowania Centralnego Azylu niezbędne będzie zawarcie umów na świadczenie kompleksowych usług związanych z transportem, badaniem, przetrzymywaniem zwierząt itp., które będą realizowane przez podmioty zewnętrzne zwiększy się liczba dokumentów w obiegu oraz nieznacznie wydłuży się czas potrzebny na załatwienie sprawy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.